ethelon

έρευνα

εθελοντισμός και COVID-19

με την υποστήριξη

EUROLIFE FFH

A FAIRFAX Company

Χορηγός

Η έρευνα της ethelon "Εθελοντισμός και COVID-19" καθώς και η διοργάνωση του webinar πραγματοποιήθηκαν με την ευγενική χορηγία της Eurolife FFH την οποία ευχαριστούμε θερμά για την εμπιστοσύνη της και την υποστήριξή της στο έργο μας.

EUROLIFE FFH

A FAIRFAX Company

Εισαγωγή

Στόχος της παρούσας έρευνας είναι η **χαρτογράφηση του εθελοντισμού στην Ελλάδα σε σχέση με την εμφάνιση της πανδημίας του κορονοϊού και τις επιπτώσεις της**. Πιο συγκεκριμένα, διερευνήσαμε πώς η πανδημία επηρέασε την εθελοντική δραστηριότητα τριών διαφορετικών ομάδων:

- **εθελοντών**
- **φορέων της Κοινωνίας των Πολιτών και**
- **εταιρειών** με πρότερη εθελοντική δραστηριότητα ή ενδιαφέρον για τον εθελοντισμό.

Παράλληλα, εξερευνήσαμε πώς εναλλακτικές μορφές προσφοράς, **όπως ο εθελοντισμός εξ αποστάσεως**, εμφανίζονται λόγω των νέων συνθηκών στο προσκήνιο, διευρύνοντας ακόμη περισσότερο τον αντίκτυπο του εθελοντισμού στην ελληνική κοινωνία. Ακόμη, μέρος της έρευνας ήταν να διαπιστώσουμε πόσο προετοιμασμένη είναι η Κοινωνία των Πολιτών να προσαρμόσει μέρος ή το σύνολο των προγραμμάτων στη νέα αυτή πραγματικότητα.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε το Μάιο του 2020 και διήρκεσε 3 εβδομάδες. Σ 'αυτή συμμετείχαν 1043 **εθελοντές (ιδιώτες)**, 123 **φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών και** 90 **εταιρείες**.
Η κοινοποίηση της έρευνας στους εθελοντές πραγματοποιήθηκε μέσα από:

- τα κοινωνικά δίκτυα του οργανισμού και
- το newsletter που λαμβάνουν εβδομαδιαία οι εγγεγραμμένοι εθελοντές στον οργανισμό μας (~9.500 εγγραφές).

Όσον αφορά τους φορείς και τις εταιρείες, η έρευνα επικοινωνήθηκε σε 300 φορείς και 300 εταιρείες από τη βάση δεδομένων του οργανισμού.

Παρακάτω παρουσιάζονται τα βασικά αποτελέσματα της έρευνας για κάθε ομάδα (εθελοντές, φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών, εταιρείες) ξεχωριστά.

Εθελοντές

Δημογραφικά στοιχεία

Το παρόν ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από 1043 εθελοντές ιδιώτες (72% γυναίκες, 27% άντρες και ένα ποσοστό 1% που δεν επιθυμούσε να διευκρινίσει το φύλο του). Το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων ανήκει στις ηλικιακές ομάδες 25-35 (35%) και 19-24 (33%), ενώ σε χαμηλότερα ποσοστά συναντάμε τις ηλικιακές ομάδες 36-49 (17%), 50+ (12%) και 15-18 (3%).

Φύλο

Ηλικία

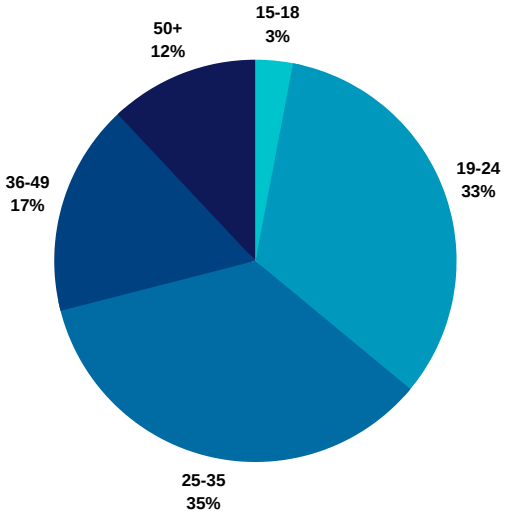

Σχετικά με το ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης των συμμετεχόντων, το 51% έχει ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση, το 30% μεταπτυχιακές σπουδές, το 9% επαγγελματική εκπαίδευση, το 8% τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και το υπόλοιπο 2% διδακτορικές σπουδές.

Επίπεδο εκπαίδευσης

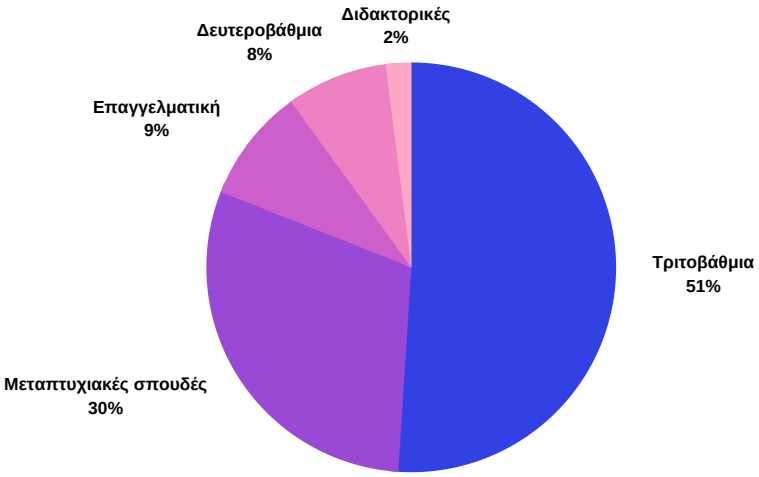

Από το συνολικό μας δείγμα, το 48% είναι **εργαζόμενοι**, το 28% **φοιτητές**, το 23% **άνεργοι**, το 4% **συνταξιούχοι** και το 3% **μαθητές**.

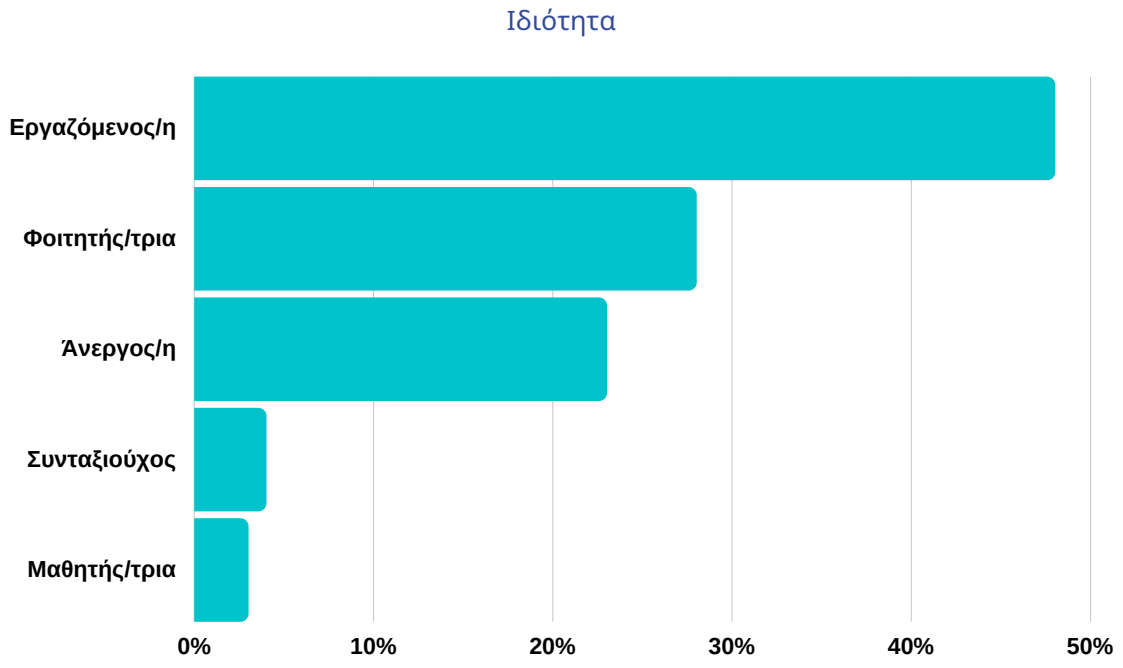

Εθελοντική δραστηριότητα πριν την εμφάνιση της πανδημίας του κορονοϊού στην Ελλάδα

Σε ερώτηση σχετικά με το **αν είχαν δραστηριοποιηθεί εθελοντικά πριν την εμφάνιση της πανδημίας** του κορονοϊού στην Ελλάδα, το 74% των ερωτηθέντων απάντησε **θετικά** και το 26% **αρνητικά**.

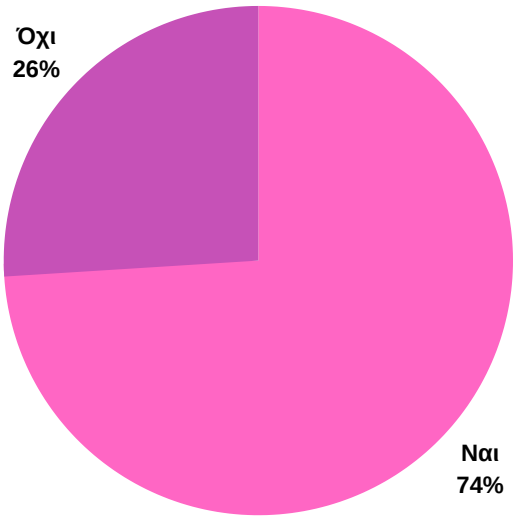

Από τους εθελοντές που απάντησαν θετικά, το 18% είχε συμμετάσχει σε **δράση εταιρικού εθελοντισμού** στην εταιρεία που εργαζόταν και το 75% είχε προσφέρει εθελοντικά μέσω της **ενίσχυσης του έργου ενός ή περισσότερων οργανισμών.**

Συμμετοχή σε δράσεις εταιρικού εθελοντισμού

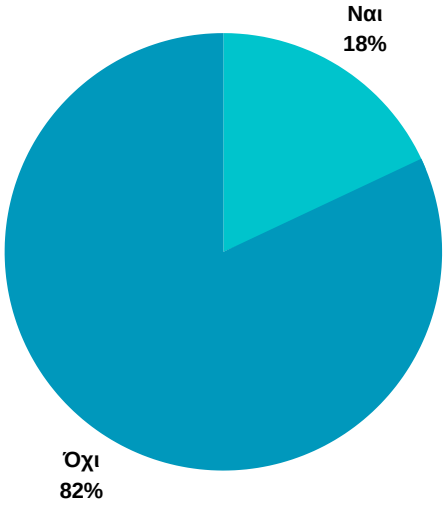

Εθελοντική δραστηριότητα πριν την εμφάνιση της πανδημίας του κορονοϊού στην Ελλάδα

Σε ερώτηση σχετικά με το **αν είχαν δραστηριοποιηθεί εθελοντικά πριν την εμφάνιση της πανδημίας** του κορονοϊού στην Ελλάδα, το 74% των ερωτηθέντων απάντησε **θετικά** και το 26% **αρνητικά.**

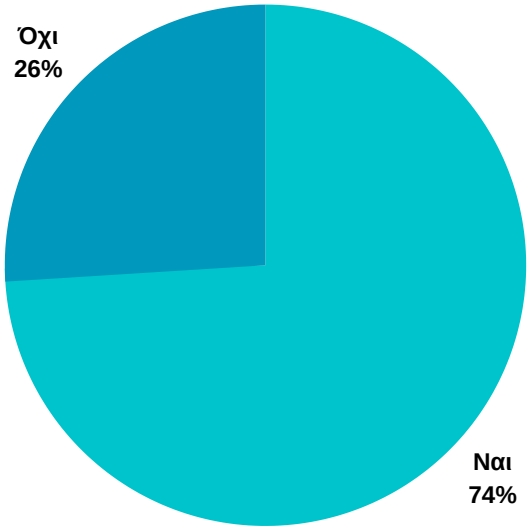

Από εκείνους που απάντησαν θετικά, το 18% είχε συμμετάσχει σε **δράση εταιρικού εθελοντισμού** στην εταιρεία που εργαζόταν και το 75% είχε προσφέρει εθελοντικά μέσω της **ενίσχυσης του έργου ενός ή περισσότερων οργανισμών.**

Συμμετοχή σε δράσεις εταιρικού εθελοντισμού

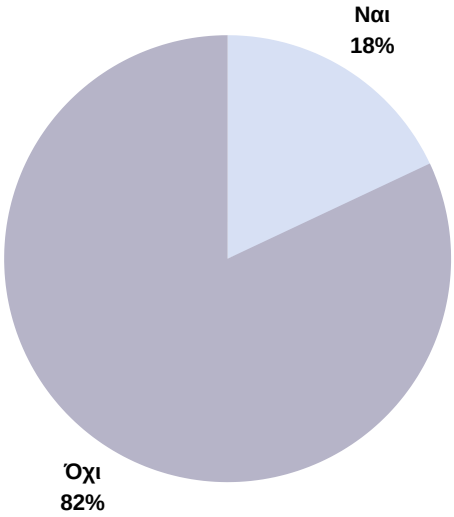

Ενίσχυση ενός ή περισσότερων οργανισμών

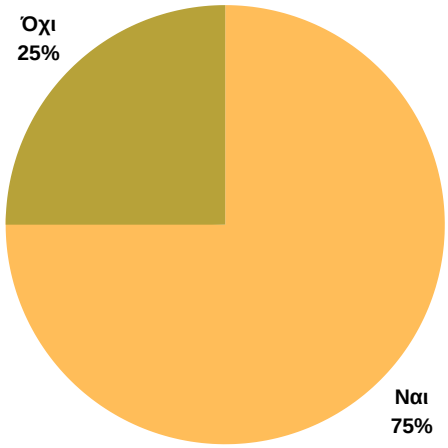

Οι οργανισμοί στους οποίους προσέφεραν εθελοντική εργασία δραστηριοποιούνται στους παρακάτω τομείς: Εκπαίδευση (42%), Περιβάλλον (40%), Υγεία (32%), Παιδί & Οικογένεια (29%), Ανθρώπινα δικαιώματα (28%), Άτομα με αναπηρία (26%), Σίτιση (19%), Ζώα (18%), Βιωσιμότητα (16%), Αστεγία (14%) και άλλα (5%).

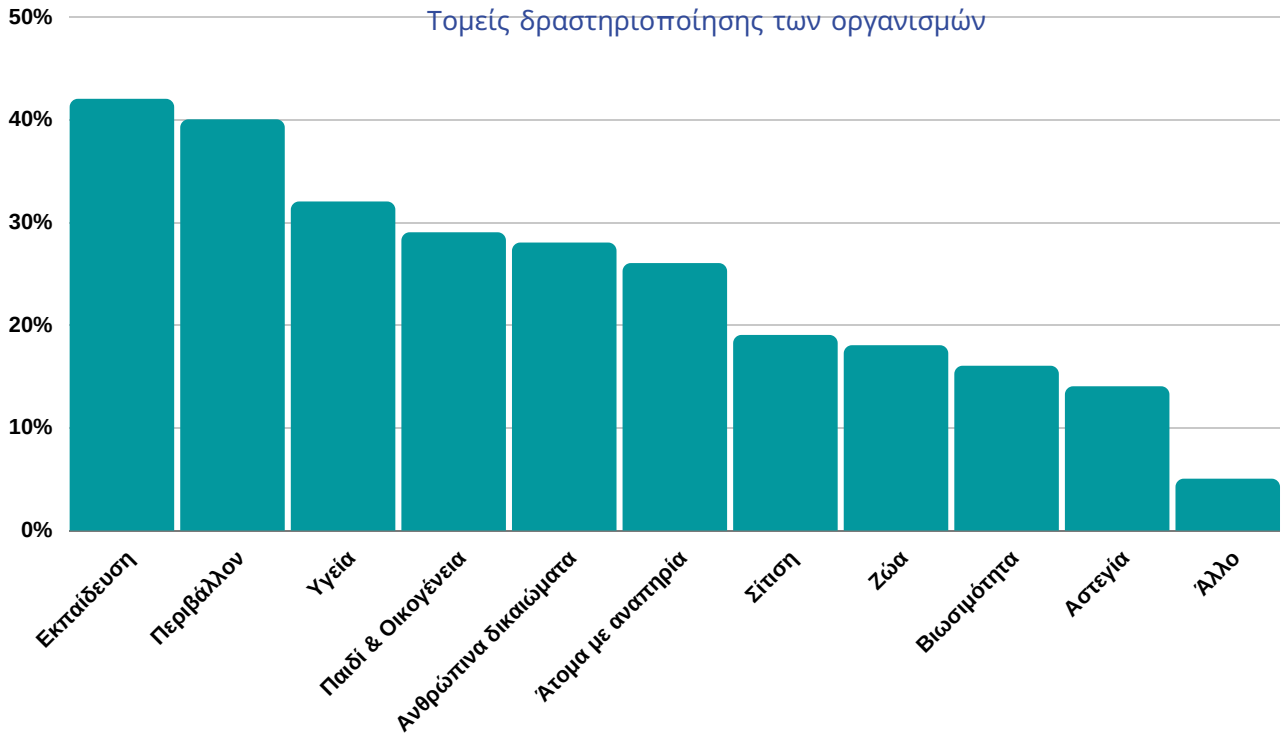

Από τους εθελοντές που προσέφεραν ενισχύοντας το έργο ενός ή περισσότερων οργανισμών (75%), το 72% αυτών προσέφεραν με φυσική παρουσία, το 10% διαδικτυακά/από απόσταση και το υπόλοιπο 18% και με τους δύο τρόπους (με φυσική παρουσία και διαδικτυακά/από απόσταση).

Τρόποι προσφοράς στους οργανισμούς

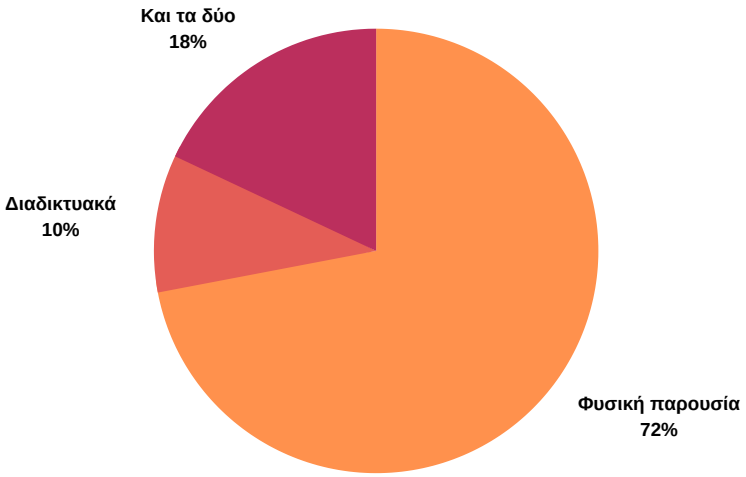

Κατά προσέγγιση, οι ώρες που προσέφεραν εθελοντικά στον οργανισμό/στους οργανισμούς ανά μήνα ήταν 1-4 (42%), 5-10 (26%) 11-20 (17%) και παραπάνω από 21 ώρες (14%).

Ώρες εθελοντικής προσφοράς στους οργανισμούς ανά μήνα

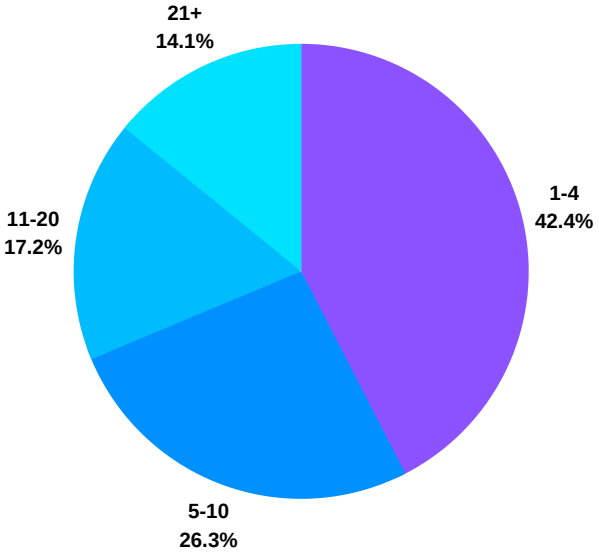

Από τους συμμετέχοντες που είχαν εθελοντική δραστηριότητα πριν την εμφάνιση του κορονοϊού, το **61%** είχε συμμετάσχει και σε οργανωμένες εθελοντικές δράσεις, όπως σε δράσεις δήμων ή σε καθαρισμούς παραλιών.

Συμμετοχή σε οργανωμένες εθελοντικές δράσεις

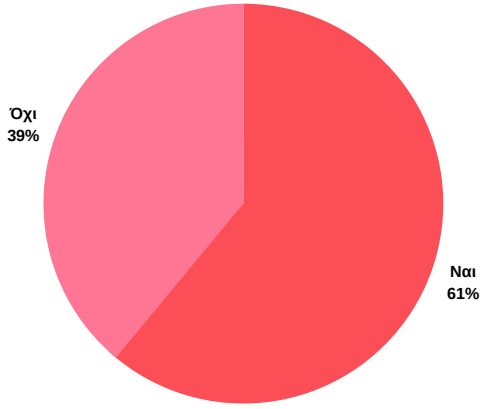

Το **44%** συμμετείχε σε τέτοιου είδους δράσεις **1-2** φορές το χρόνο, το **32%** **3** με **5** φορές, ενώ το **24%** παραπάνω από **6** φορές.

Συμμετοχή σε οργανωμένες εθελοντικές δράσεις

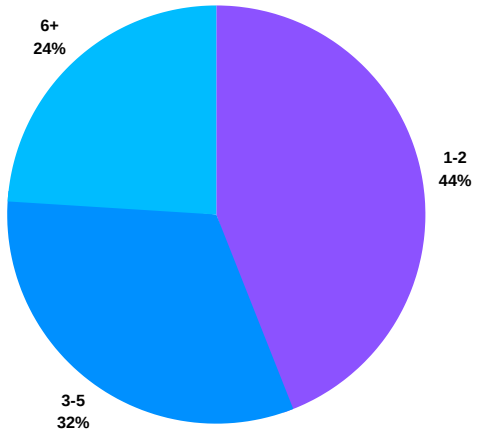

Επιπρόσθετα, το **46%** των εθελοντών, που είχε εθελοντική δραστηριότητα πριν την πανδημία, είχε προσφέρει εθελοντικά και ανεξάρτητα συλλογικότητας (π.χ. φροντίδα αδέσποτων ζώων).

Εθελοντική προσφορά ανεξάρτητη από οργανισμούς

Στο ερώτημα εάν γνωρίζουν τι είναι ο εθελοντισμός εξ αποστάσεως, εκείνοι που είχαν εθελοντική δραστηριότητα πριν την πανδημία, απάντησαν θετικά σε ποσοστό 46% με το υπόλοιπο 54% να δίνει αρνητική απάντηση. Όσον αφορά τους συμμετέχοντες που δεν είχαν εθελοντική δραστηριότητα πριν την πανδημία, το 32% απάντησε πως γνωρίζει τι σημαίνει εθελοντισμός εξ αποστάσεως και το υπόλοιπο 68% πως δε γνωρίζει.

Γνώση του όρου "εθελοντισμός εξ'αποστάσεως" για τους συμμετέχοντες που είχαν εθελοντική δραστηριότητα πριν την πανδημία

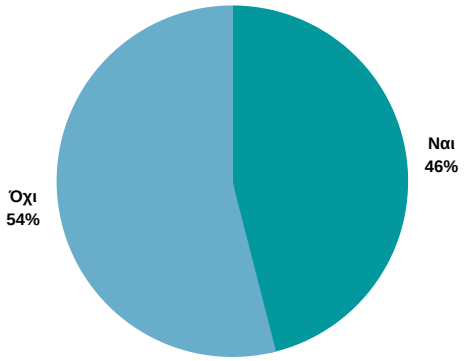

Γνώση του όρου "εθελοντισμός εξ'αποστάσεως" για τους συμμετέχοντες που δεν είχαν εθελοντική δραστηριότητα πριν την πανδημία

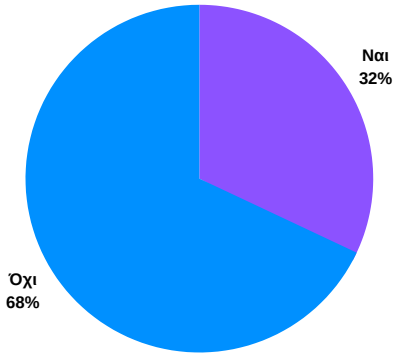

εθελοντισμός και COVID-19

Από τους συμμετέχοντες που είχαν εθελοντική δραστηριότητα πριν την πανδημία, μόνο το **26%** δήλωσε πως έχει προσφέρει εθελοντικά εξ αποστάσεως.

Ποσοστό εθελοντών που έχουν προσφέρει εθελοντικά εξ'αποστάσεως

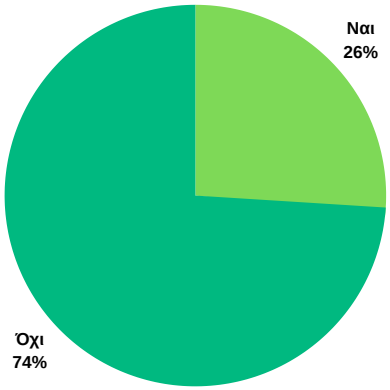

Όσον αφορά τα είδη δραστηριοτήτων που πραγματοποίησαν εξ'αποστάσεως έχουν επιλεγεί οι παρακάτω κατηγορίες: διαχείριση **social media** (40%), γραμματειακή υποστήριξη (35%), **mentoring** (23%), **editing** (22%), μετάφραση (20%), **fundraising** (17%), γραφιστική (9%), προετοιμασία φαγητού στο σπίτι (8%), πλύσιμο ρούχων και λευκών ειδών (25%) και το **14%** σε άλλα.

Κατηγορίες εθελοντικών δράσεων εξ'αποστάσεως

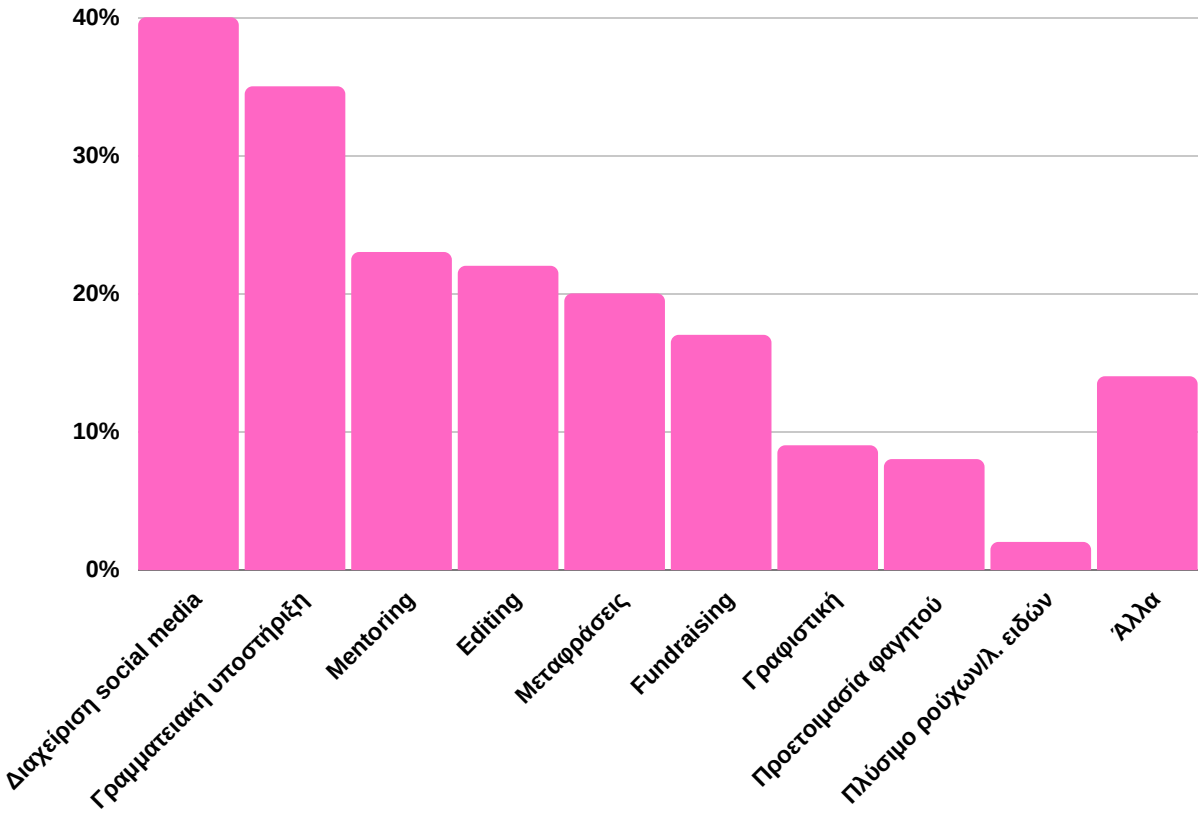

Από εκείνους που προσέφεραν εξ αποστάσεως, το 37% δήλωσε αρκετά ικανοποιημένο, το 27% πολύ ικανοποιημένο, το 26% μετρίως ικανοποιημένο, το 7% λίγο ικανοποιημένο και το υπόλοιπο 3% καθόλου ικανοποιημένο από την εθελοντική προσφορά εξ αποστάσεως.

Βαθμός ικανοποίησης από την εθελοντική προσφορά εξ'αποστάσεως

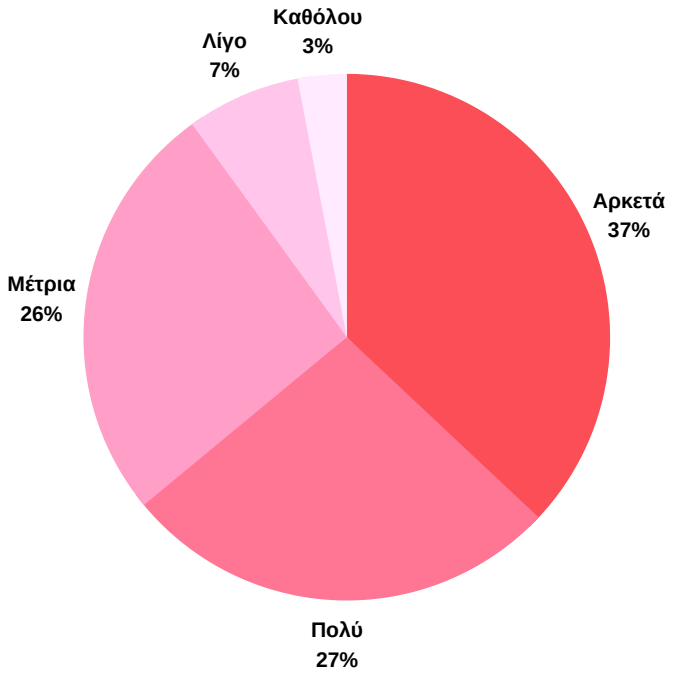

Εθελοντική δραστηριότητα κατά την εμφάνιση της πανδημίας του κορονοϊού στην Ελλάδα

Κατά τη διάρκεια της έξαρσης της πανδημίας στην Ελλάδα, το 27% των ερωτηθέντων απάντησε ότι δραστηριοποιήθηκε εθελοντικά, ενώ το 73% όχι.

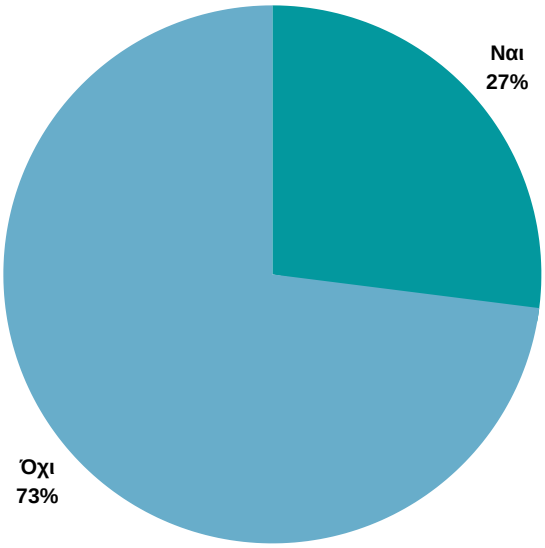

Σχετικά με τους τρόπους εθελοντικής προσφοράς κατά τη διάρκεια της πανδημίας, το μεγαλύτερο ποσοστό (30%) συγκέντρωσε η παροχή βοήθειας σε ευπαθείς ομάδες, με δράσεις σε συνεργασία με ΜΚΟ, φροντίδα αδέσποτων ζώων να ακολουθούν (9%) και διαχείριση ιστοσελίδας-social media να ακολουθούν (9%).

Τρόποι προσφοράς εθελοντικής εργασίας κατά τη διάρκεια της έξαρσης της πανδημίας

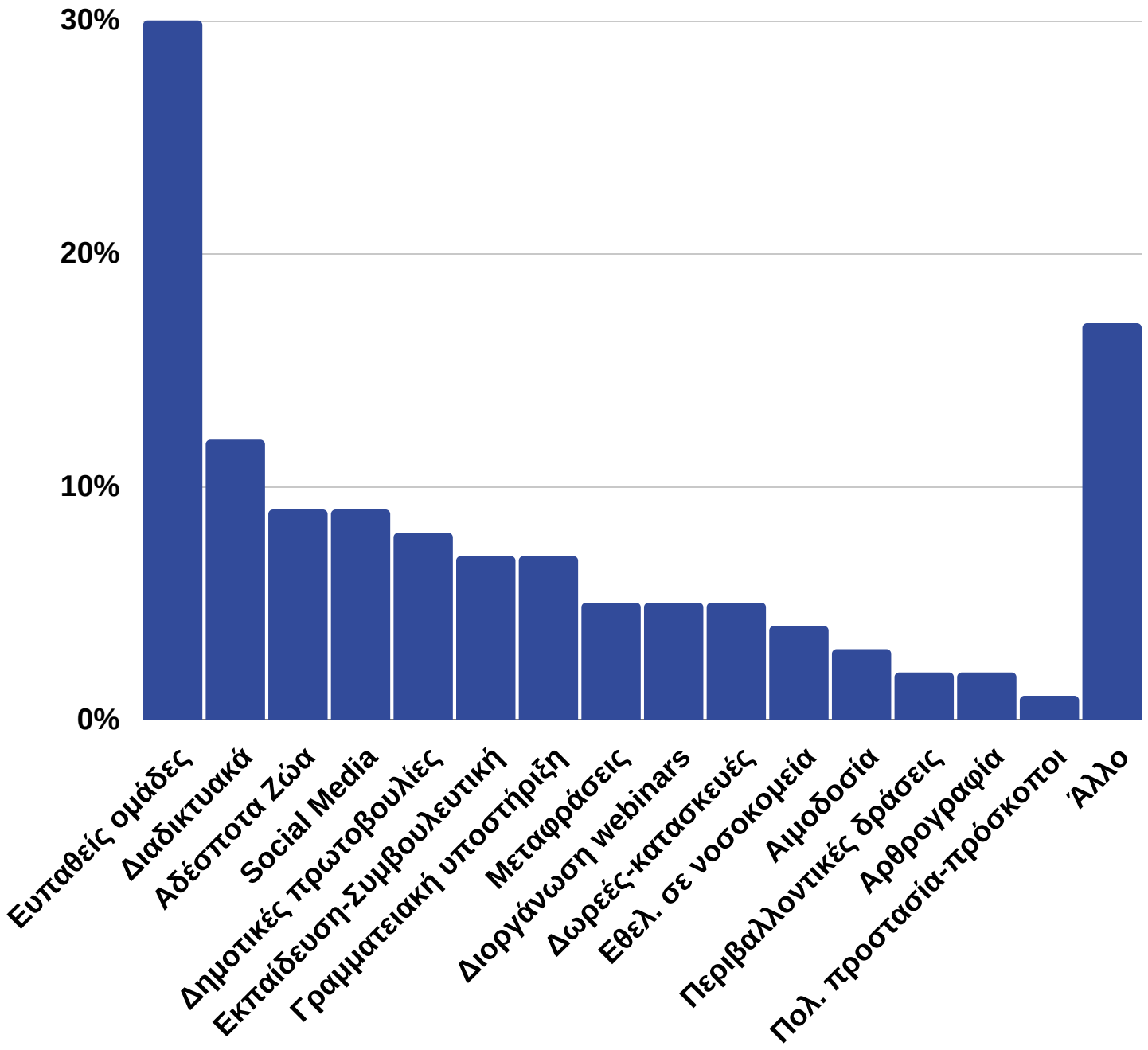

Εκείνοι, που δεν προσέφεραν εθελοντικά κατά τη διάρκεια της έξαρσης της πανδημίας, αποδίδουν αυτήν την έλλειψη εθελοντικής δραστηριότητας κυρίως στο ότι δε γνώριζαν τρόπους με τους οποίους μπορούσαν να προσφέρουν (43%) και στο ότι προβληματίζονταν για την υγεία και ασφάλεια συγγενικού προσώπου με το οποίο συζούν (30%).

Λόγοι που εξηγούν καλύτερα γιατί δε συμμετείχαν εθελοντικά σε κάποια δράση κατά τη διάρκεια της έξαρσης της πανδημίας

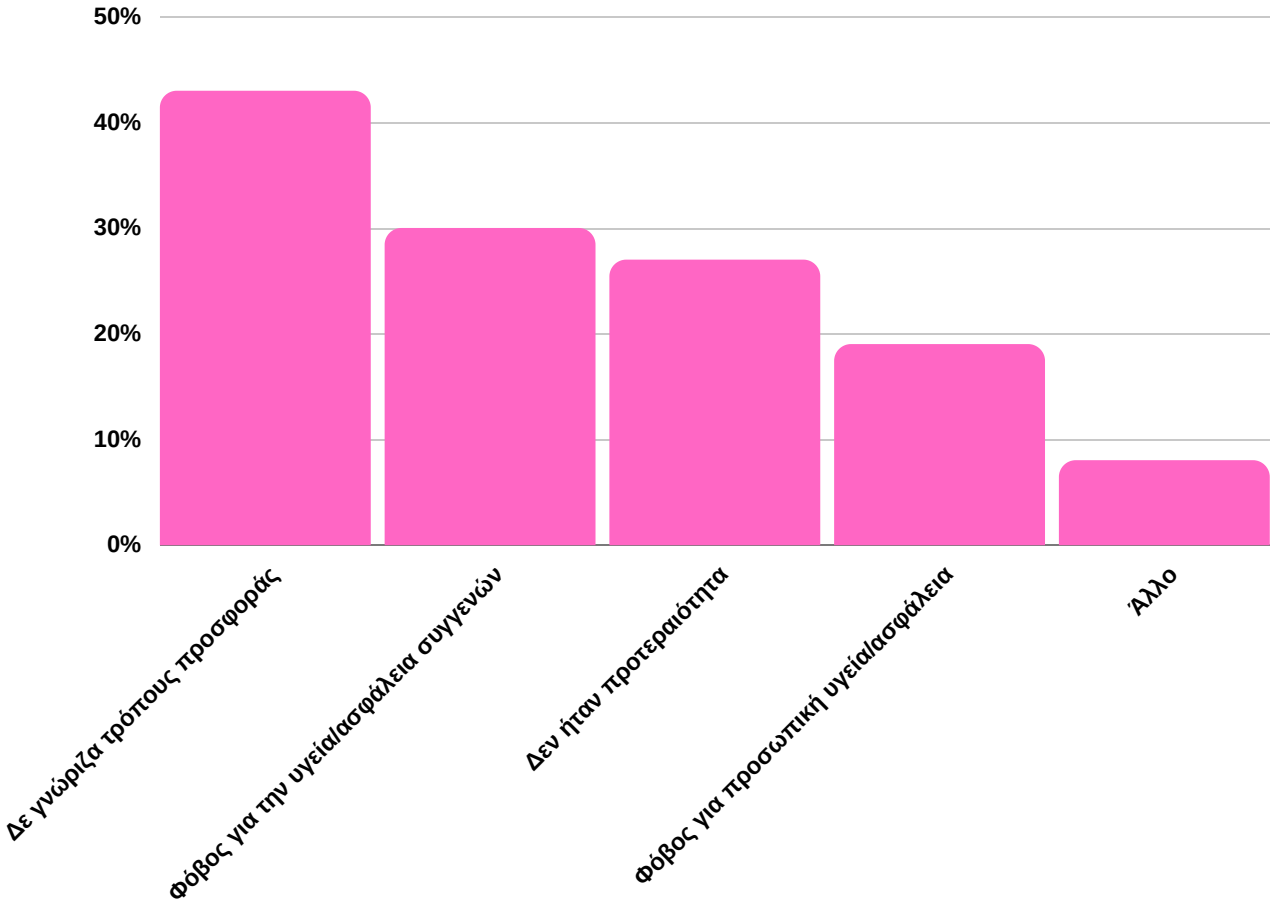

Εθελοντική δραστηριότητα στο μέλλον

Στη συνέχεια, τέθηκε στους ερωτηθέντες το ερώτημα σχετικά με το ποια πιστεύουν ότι θα είναι η εικόνα του εθελοντισμού στην Ελλάδα έως το τέλος του 2020. Το 52% πιστεύει ότι θα αυξηθεί το ενδιαφέρον για εναλλακτικούς τρόπους εθελοντικής προσφοράς, το 41% ότι θα υπάρχει φόβος για την ασφάλεια των ανθρώπων (τόσο εθελοντών όσο και επωφελούμενων), το 27% ότι το ενδιαφέρον για εθελοντική προσφορά στην κοινωνία θα αυξηθεί ενώ το 9% ότι θα μειωθεί, και το 2% άλλο.

Προβλέψεις για το μέλλον του εθελοντισμού στην Ελλάδα έως το τέλος του 2020

Οι **1043** ερωτηθέντες κλήθηκαν επίσης να απαντήσουν ποιοι ήταν οι λόγοι που θα τους ωθούσαν να προσφέρουν εθελοντικά εξ αποστάσεως μέσα στο **2020**. Οι λόγοι που συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο ποσοστό είναι η αίσθηση προσφοράς στην κοινότητα **(62%)**, η δυνατότητα προσφοράς από το δικό τους χώρο και με το δικό τους ρυθμό **(46%)**, η δημιουργική απασχόληση του ελεύθερου χρόνου τους **(42%)**, η ευκαιρία συμμετοχής σε παγκόσμιες δράσεις-πρωτοβουλίες **(39%)** και η αίσθηση πως είναι μέλη μιας μεγαλύτερης κοινότητας **(37%)**.

Λόγοι που θα ωθούσαν τους εθελοντές να προσφέρουν εξ'αποστάσεως μέσα στο **2020**

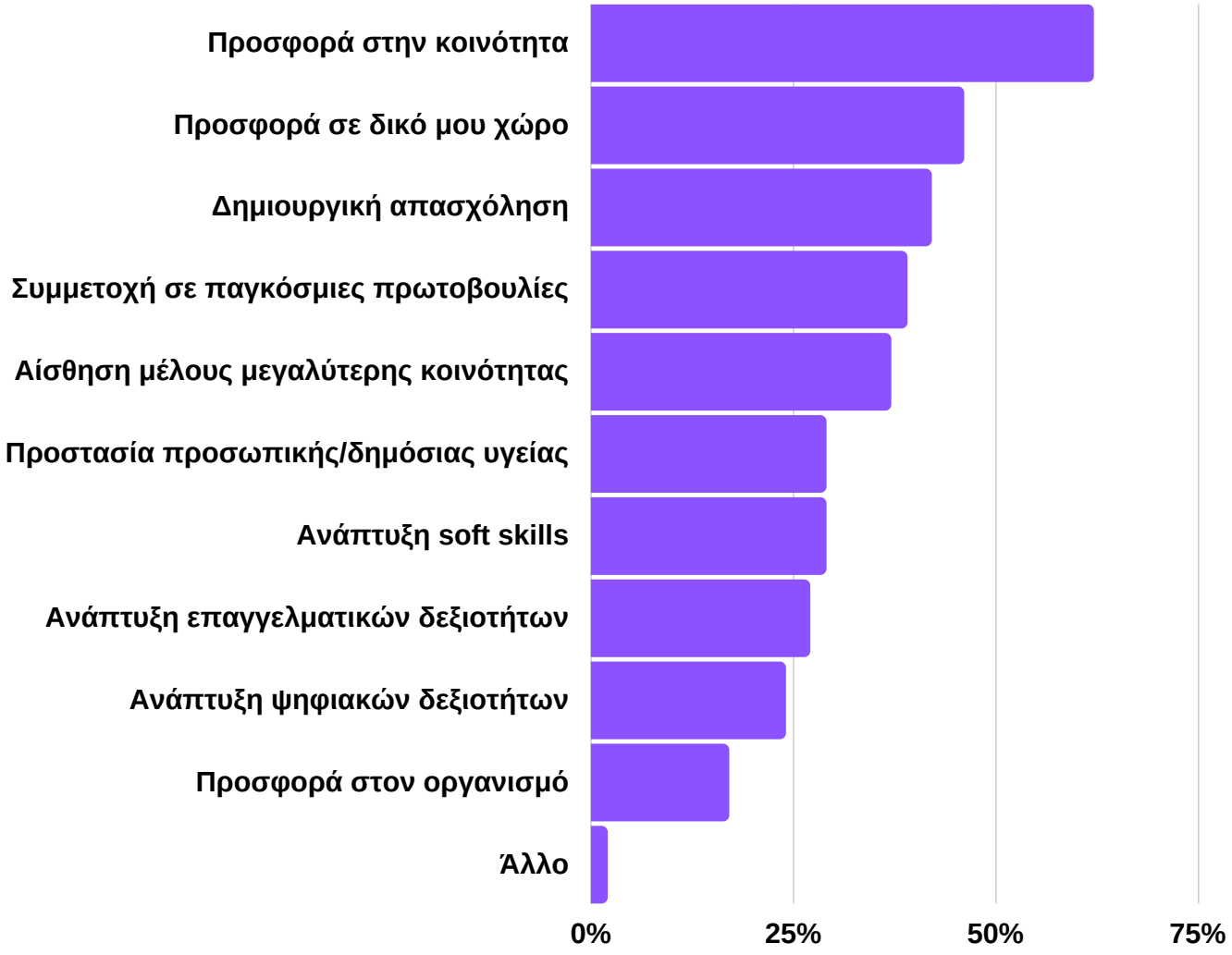

Σχετικά με τους λόγους που θα τους εμπόδιζαν να προσφέρουν εθελοντικά εξ αποστάσεως μέσα στο 2020, επιλέχθηκαν σε μεγαλύτερα ποσοστά η έλλειψη χρόνου (50%), η έλλειψη εξοικείωσης με την έννοια του εξ' αποστάσεως εθελοντισμού (29%) και η έλλειψη διαπροσωπικής επαφής με τους υπεύθυνους και τους επωφελούμενους του οργανισμού (26%). Σε χαμηλότερα ποσοστά επιλέχθηκαν η έλλειψη του απαραίτητου τεχνικού εξοπλισμού (17%), η έλλειψη τεχνογνωσίας (16%), το κόστος της σύνδεσης και πρόσβασης στο διαδίκτυο (7%), και άλλα (3%).

Πιθανά εμπόδια για εθελοντική προσφορά εξ'αποστάσεως μέσα στο 2020

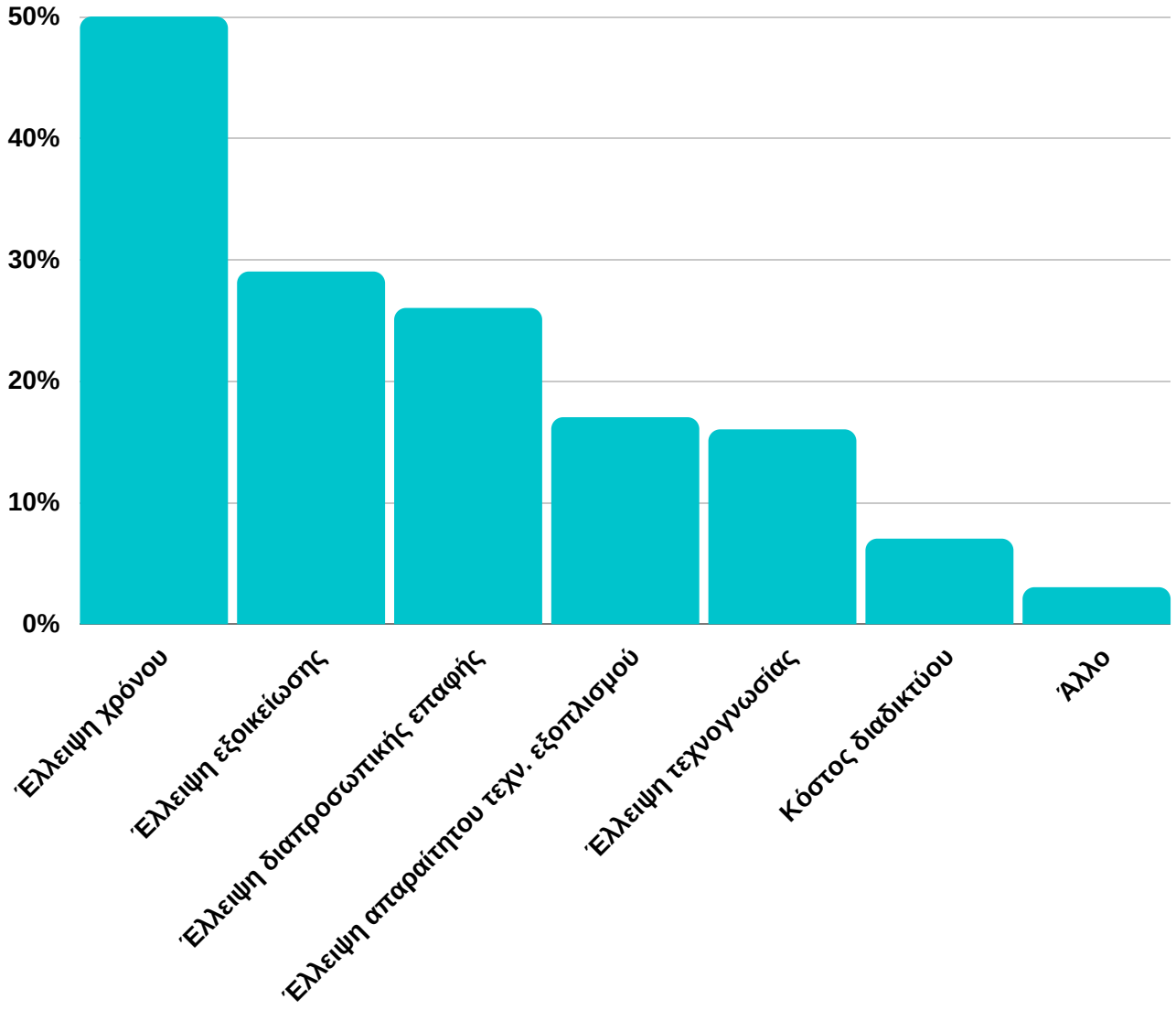

Όσον αφορά τη συμμετοχή σε εθελοντικές δράσεις οι οποίες προϋποθέτουν φυσική παρουσία, οι λόγοι που θα τους εμπόδιζαν να συμμετάσχουν μέσα στο 2020 είναι οι πιθανοί νέοι περιορισμοί στην κυκλοφορία και τις συναθροίσεις (58%), ο προβληματισμός για την υγεία και ασφάλεια τους (41%), ο προβληματισμός για τη δημόσια υγεία (31%), και άλλα (7%).

Εμπόδια για συμμετοχή σε εθελοντικές δράσεις με φυσική παρουσία μέσα στο 2020

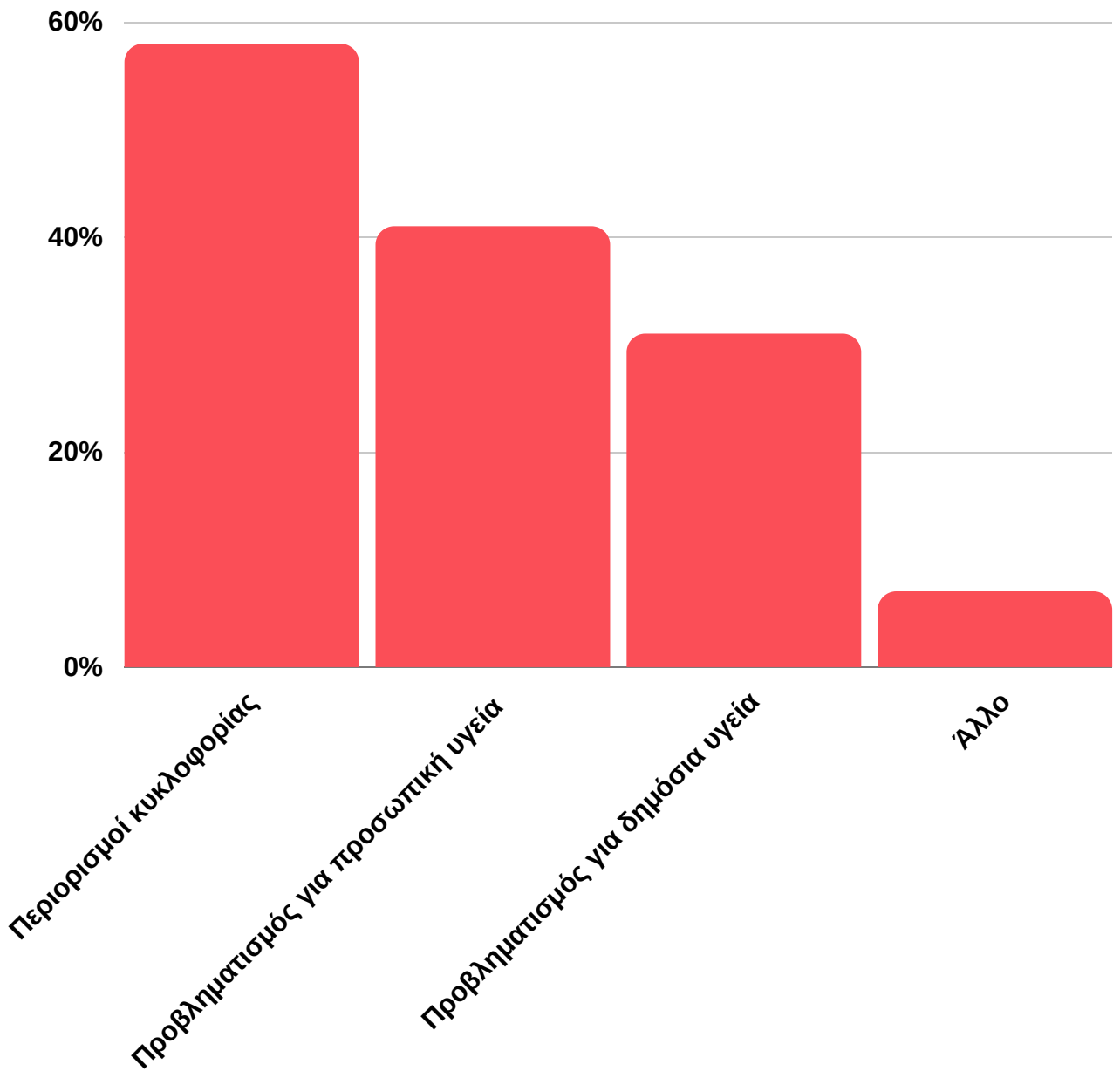

Συμπεράσματα

Καθίσταται σαφές ότι η εμφάνιση του κορωνοϊού **επηρέασε σε μεγάλο βαθμό την εθελοντική δραστηριότητα στην Ελλάδα.**
Συγκεκριμένα, η διαφορά μεταξύ του αριθμού των ατόμων που είχαν απασχοληθεί ως εθελοντές πριν την έναρξη της πανδημίας και του αριθμού των ατόμων που δραστηριοποιήθηκαν εθελοντικά κατά τη διάρκεια της αγγίζει σχεδόν το 50%.

Νέες συνθήκες και εθελοντισμός εξ αποστάσεως

Αναμφισβήτητα, **οι εθελοντές κλήθηκαν να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες κοινωνικής προσφοράς**, καθώς μόνο το ένα τέταρτο αυτών είχαν προσφέρει εθελοντικά εξ αποστάσεως πριν την πανδημία.

Όπως αποδεικνύεται, αυτός ο τρόπος προσφοράς θα κερδίζει συνεχώς έδαφος, αφού **περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες θα τον επέλεγαν για να προσφέρουν στην κοινότητα**, ενώ σχεδόν οι μισοί ερωτηθέντες φαίνονται ικανοποιημένοι από τη δυνατότητα που τους παρέχει να προσφέρουν από τον δικό τους χώρο και στο δικό τους χρόνο.

Πιθανά εμπόδια και το μέλλον του εθελοντισμού

Στην περίπτωση του εθελοντισμού εξ αποστάσεως **η έλλειψη χρόνου** αποτελεί το σημαντικότερο εμπόδιο ενώ στην περίπτωση του εθελοντισμού με φυσική παρουσία **οι πιθανοί νέοι κανονισμοί αναφορικά με την κυκλοφορία και τις συναθροίσεις** φαίνονται να λειτουργούν αποτρεπτικά στην κινητοποίηση των εθελοντών.

Εν κατακλείδι, φαίνεται πως αυτή **η νέα πραγματικότητα δε θα συμβάλλει αρνητικά στο μέλλον του εθελοντισμού** στη χώρα μας καθώς το 50% των ερωτηθέντων θεωρούν ότι το ενδιαφέρον για εναλλακτικούς τρόπους προσφοράς (όπως είναι ο εθελοντισμός εξ' αποστάσεως) θα αυξηθεί ενώ μόνο το 9% των ερωτηθέντων να πιστεύει το αντίθετο.

Εταιρείες

Δημογραφικά στοιχεία

Στην έρευνα συμμετείχαν 90 εταιρείες, που δραστηριοποιούνται σε διάφορους κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Από αυτές, το 50% είναι **ελληνικές** εταιρείες, ενώ το υπόλοιπο 50% π**ολυεθνικές** (20% **ελληνικές** πολυεθνικές και 30% **ξένες** πολυεθνικές).

Από το σύνολο των εταιρειών, το 22% απασχολεί από 101-301 εργαζομένους, το 19% από 1-10 εργαζομένους, το 16% 1000+ εργαζομένους, το 15% από 11-30, το 13% από 301-1000, το 9% από 61-100 και το 6% από 31-60.

Αριθμός εργαζομένων εταιρειών

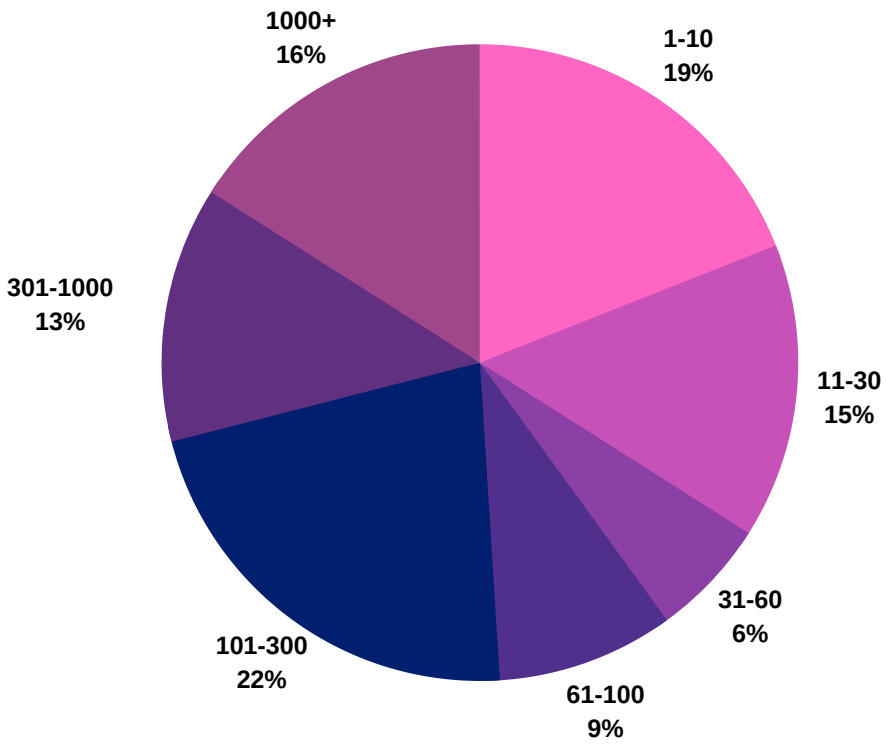

Εθελοντική δραστηριότητα στην εταιρεία πριν την εμφάνιση της πανδημίας του κορονοϊού στην Ελλάδα

Από το σύνολο των εταιρειών, το 82% είχε **εθελοντική δραστηριότητα πριν την εμφάνιση του κορονοϊού** στην Ελλάδα, ενώ το 5% δεν είχε **καμία εθελοντική δραστηριότητα**. Το υπόλοιπο 13% των εταιρειών δήλωσε πως στηρίζει την Κοινωνία των Πολιτών μόνο με **δωρεές** (είτε χρηματικές είτε σε είδος).

Πραγματοποίηση εθελοντικών δράσεων από τις εταιρείες πριν την έξαρση της πανδημίας του κορονοϊού στην Ελλάδα

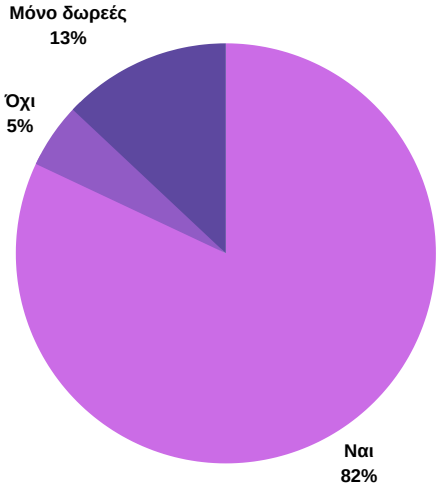

Όσον αφορά τη **συχνότητα** με την οποία οι εταιρείες πραγματοποιούν εθελοντικές δράσεις, παρατηρούμε πως το 46% πραγματοποιεί 2-4 **δράσεις το χρόνο**, το 29% πραγματοποιεί 1 **δράση το χρόνο** και το 25% πραγματοποιεί 5 **ή και περισσότερες δράσεις το χρόνο**.

Συχνότητα εταιρικών εθελοντικών δράσεων ανά έτος

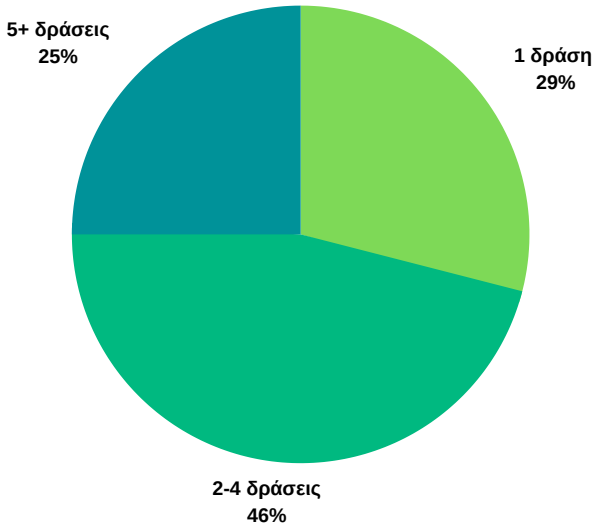

Από τις εταιρείες που δεν είχαν **καμία εθελοντική δραστηριότητα** πριν την εμφάνιση του κορονοϊού στην Ελλάδα, το 88% δεν γνωρίζει τον όρο “εθελοντισμός εξ αποστάσεως”.

Γνώση του όρου "εθελοντισμός εξ'αποστάσεως" (εταιρείες χωρίς εθελοντική δραστηριότητα πριν την έξαρση της πανδημίας του κορονοϊού στην Ελλάδα

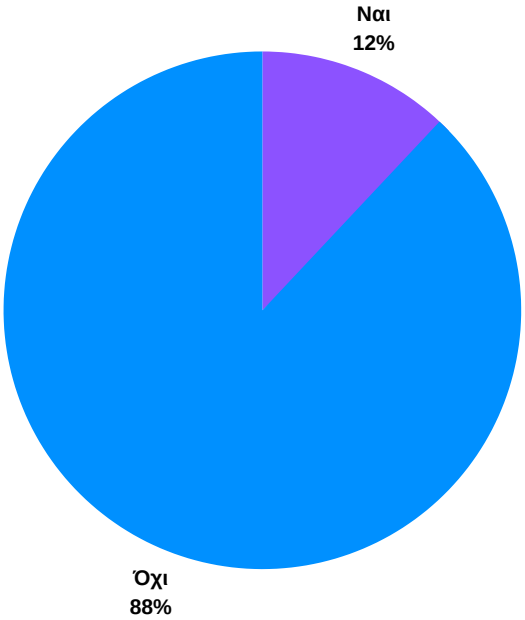

Το ποσοστό αυτό μειώνεται σημαντικά (52%) μεταξύ των εταιρειών που είχαν π**ρότερη εθελοντική δραστηριότητα**, με το 48% να δηλώνει πως γνωρίζει τον όρο “εθελοντισμός εξ αποστάσεως”.

Γνώση του όρου "εθελοντισμός εξ'αποστάσεως" (εταιρείες με εθελοντική δραστηριότητα πριν την έξαρση της πανδημίας του κορονοϊού στην Ελλάδα)

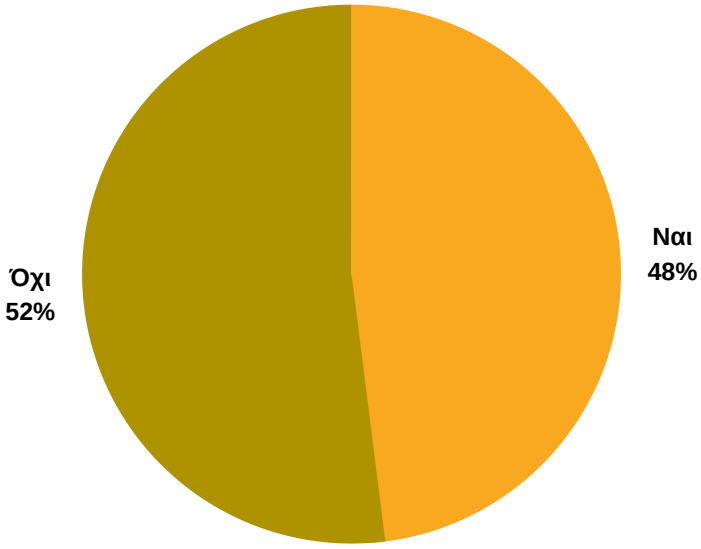

Το 18% των εταιρειών με **πρότερη εθελοντική δραστηριότητα**, δήλωσε πως οι εργαζόμενοι τους έχουν πραγματοποιήσει **στ**ο παρελθόν εθελοντικές δράσεις εξ αποστάσεως, όπως mentoring, digital trainings/εκπαίδευση, μεταφράσεις, ψυχολογική υποστήριξη/συντροφιά μέσω τηλεφώνου, προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης, διαχείριση social media και υποστήριξη marketing φορέων, networking, καθώς και παροχή τεχνικών υπηρεσιών (παραγωγή λογισμικού και γραφικές υπηρεσίες).

Προσφορά εθελοντισμού εξ'αποστάσεως στο παρελθόν

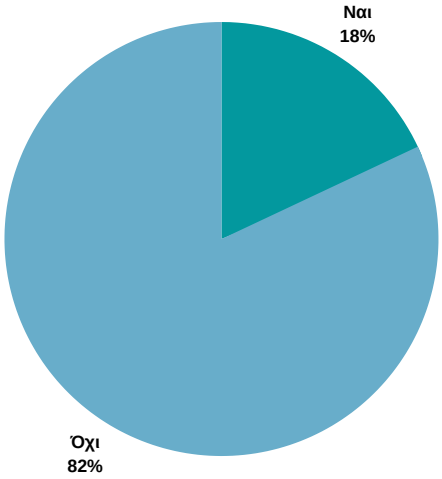

Όσον αφορά το **βαθμό ικανο**ποίησης από την εμπειρία τους με την εθελοντική προσφορά εξ'αποστάσεως, σε μία κλίμακα από το 1 (καθόλου) έως το 5 (πολύ), το 38% δήλωσε αρκετά ικανοποιημένο (4), το 31% πολύ ικανοποιημένο (5), το 15% μέτρια ικανοποιημένο (3), το 8% λίγο ικανοποιημένο (2) και τέλος το υπόλοιπο 8% δήλωσε καθόλου ικανοποιημένο (1) από την εξ'αποστάσεως εθελοντική προσφορά.

Βαθμός ικανοποίησης από την εθελοντική προσφορά εξ'αποστάσεως

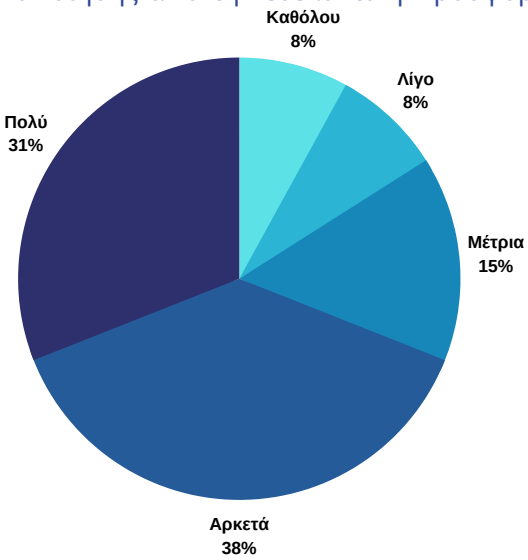

Εθελοντική δραστηριότητα στην εταιρεία κατά τη διάρκεια της πανδημίας του κορονοϊού στην Ελλάδα

Σχετικά με την **προσφορά στην Κοινωνία των Πολιτών κατά τη διάρκεια της πανδημίας**, το 57% πραγματοποίησε **δωρεές** (χρηματικές ή σε είδος), το 30% **δεν πραγματοποίησε κάποια προσφορά**, το 8% των εταιρειών προσέφερε **μέσω εθελοντικών δράσεων** των εργαζομένων ενώ το υπόλοιπο 4% προσέφερε με **εθελοντικές δράσεις και δωρεές.**

Τρόποι προσφοράς στην Κοινωνία των Πολιτών κατά τη διάρκεια της πανδημίας

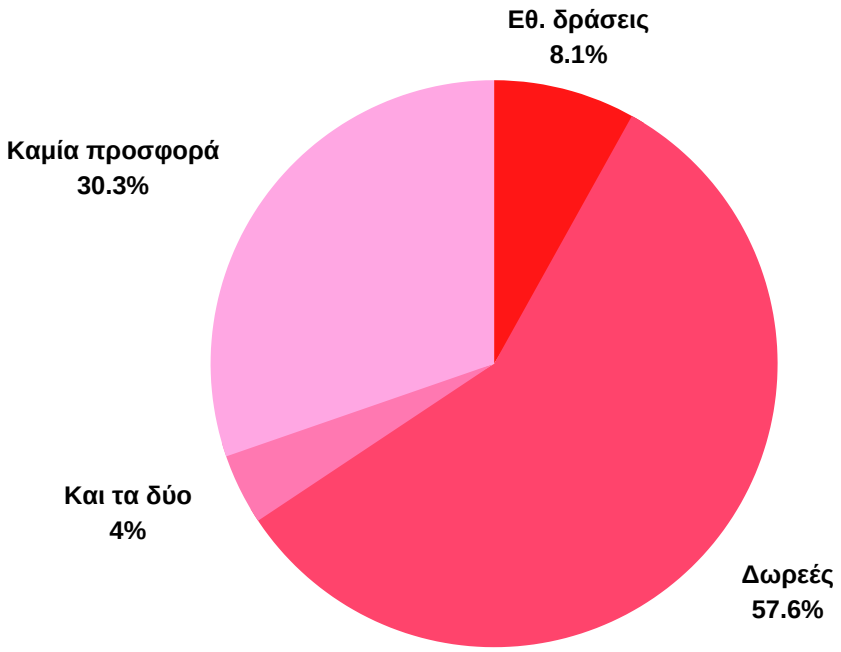

Το σύνολο των εταιρειών, που **δεν προσέφεραν μέσω εθελοντικής δράσης των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της πανδημίας** (87%), αποδίδουν αυτήν την έλλειψη εθελοντικής δραστηριότητας στο γεγονός ότι η εταιρεία προσέφερε με άλλους τρόπους (δωρεά ή άλλο) (59%), στην ευθύνη που είχαν ως εταιρεία για την ασφάλεια των εργαζομένων (33%), στο γεγονός ότι η εταιρεία δε γνώριζε δυνατούς τρόπους προσφοράς μέσω εθελοντικής δράσης των εργαζομένων (23%) και, τέλος, στο γεγονός πως η εθελοντική δραστηριότητα δεν ήταν προτεραιότητα της εταιρείας τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή (22%).

Λόγοι που δεν υπήρξε προσφορά μέσω εθελοντικής δράσης των εργαζομένων

Το 12% των εταιρειών που **προσέφερε μέσω εθελοντικών δράσεων των εργαζομένων** κατά τη διάρκεια της πανδημίας, δήλωσε πως πραγματοποίησε τα παρακάτω είδη δράσεων: mentoring, διανομή τροφίμων σε ευπαθείς ομάδες, εθελοντική εργασία στις δωρεές για τις ΜΕΘ, δημιουργία καμπάνιας, networking, δημιουργική απασχόληση, μαθήματα γιόγκα, ψυχολογική υποστήριξη/συντροφιά μέσω τηλεφώνου σε ευπαθείς ομάδες καθώς και με προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης.

Εθελοντική δραστηριότητα στο μέλλον

Σχετικά με την **εικόνα που θα έχει ο εθελοντισμός στην Ελλάδα έως το τέλος του 2020**, λίγο παραπάνω από τις μισές εταιρείες θεωρούν πώς θα υπάρχει φόβος για την ασφάλεια των ανθρώπων (εθελοντών/εργαζομένων και επωφελούμενων) (52%), ενώ θα αυξηθεί το ενδιαφέρον για εναλλακτικούς τρόπους εθελοντικής προσφοράς (π.χ. εθελοντισμός εξ αποστάσεως) (54%). Το 27% των εταιρειών εκτιμά πως θα αυξηθεί το ενδιαφέρον για εθελοντική προσφορά στην κοινωνία, ενώ μόνο ένα 4% απάντησε πως θα μειωθεί το ενδιαφέρον για εθελοντική προσφορά.

Εκτίμηση για το ποια θα είναι η εικόνα του εθελοντισμού στην Ελλάδα έως το τέλος του 2020

Όσον αφορά το αν οι εταιρείες θα σκέφτονταν το **ενδεχόμενο να παρέχουν στους εργαζομένους τους τη δυνατότητα να προσφέρουν εθελοντικά εξ'αποστάσεως**, σε μια κλίμακα από το 1 (καθόλου πιθανό) έως το 5 (πολύ πιθανό), το 43% δήλωσε πως είναι αρκετά πιθανό (4), το 27% δήλωσε πώς είναι πολύ πιθανό να σκεφτεί αυτή τη δυνατότητα (5), το 19% κράτησε ουδέτερη στάση, το 8% δήλωσε πως είναι λίγο πιθανό (2) και το υπόλοιπο 3% καθόλου πιθανό (1).

Πιθανότητα να παρέχουν οι εταιρείες στους εργαζομένους τους τη δυνατότητα να προσφέρουν εθελοντικά εξ'αποστάσεως

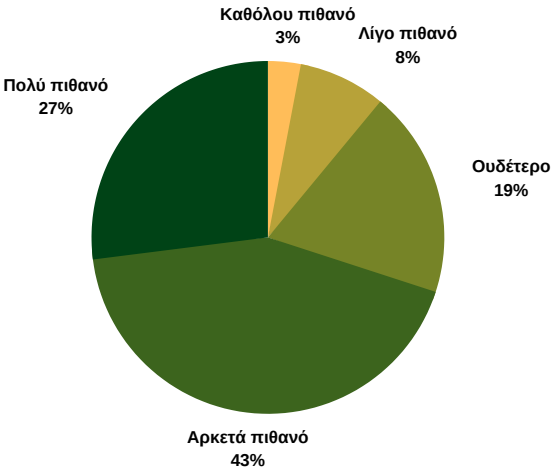

Σχετικά με τους λόγους για τους οποίους οι εταιρείες που συμμετείχαν στην έρευνα θα επέλεγαν να προσφέρουν εθελοντικά εξ αποστάσεως μέσα στο 2020 (Γράφημα 37.), οι πιο δημοφιλείς είναι οι εξής: η αίσθηση προσφοράς στην κοινότητα (66%), η δυνατότητα κατά την οποία οι εργαζόμενοι μπορούν να προσφέρουν εθελοντικά από το δικό τους χώρο και με το δικό τους ρυθμό (58%), καθώς και η μεγαλύτερη προστασία της υγείας των εργαζομένων και της δημόσιας υγείας από πιθανή διασπορά του κορονοιού σε σχέση με τις δράσεις που απαιτούν φυσική παρουσία (56%).

Λόγοι που θα ωθούσαν τις εταιρείες να προσφέρουν εθελοντικά εξ'αποστάσεως

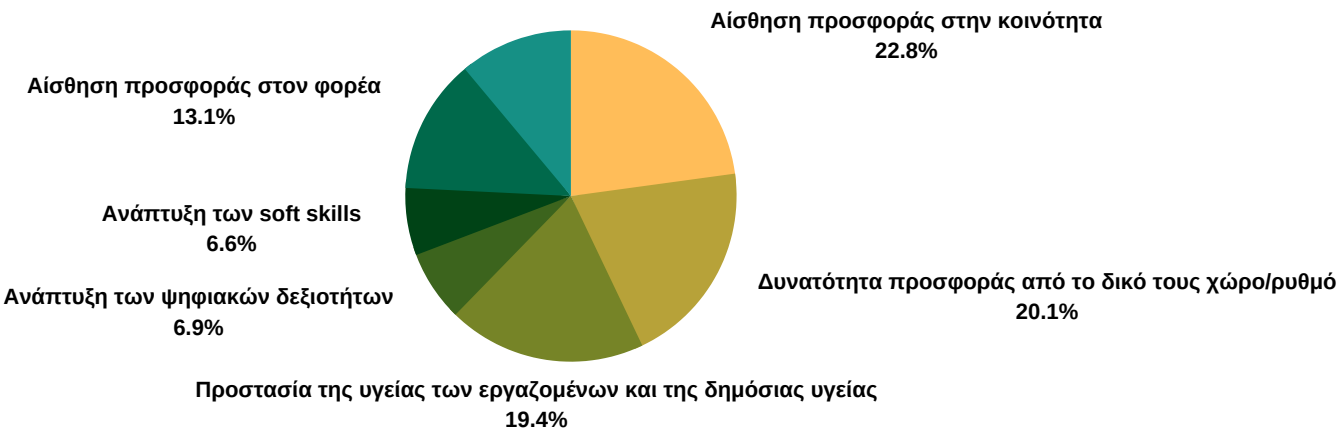

Όσον αφορά τους **λόγους που θα εμπόδιζαν την ανάπτυξη εταιρικών εθελοντικών δράσεων εξ'αποστάσεως**, αναφέρονται σε υψηλό ποσοστό: η έλλειψη εξοικείωσης με την έννοια του εθελοντισμού εξ'αποστάσεως (49%), η δυσκολία οργάνωσης συντονισμένων εθελοντικών δράσεων εξ αποστάσεως για όλους τους εθελοντές (44%) καθώς και η έλλειψη αλληλεπίδρασης μεταξύ των εθελοντών και των Φορέων της Κοινωνίας των Πολιτών (32%). Από την άλλη πλευρά, η έλλειψη τεχνικού εξοπλισμού (σύνδεση στο διαδίκτυο, υπολογιστές, λογισμικό, κ.λ.π) για όλους τους ενδιαφερόμενους εθελοντές (14%) και η έλλειψη τεχνογνωσίας από την πλευρά των εθελοντών (24%) αποτελούν λόγους που θα εμπόδιζαν ένα μικρότερο ποσοστό των εταιρειών.

Λόγοι που θα ωθούσαν τις εταιρείες να προσφέρουν εθελοντικά εξ'αποστάσεως στο μέλλον

Σε ερώτηση σχετικά με παραδείγματα εθελοντικών δράσεων εξ αποστάσεως, που οι συμμετέχουσες εταιρείες θα ήθελαν/θα μπορούσαν να πραγματοποιήσουν, αναφέρθηκαν οι εξής κατηγορίες δράσεων:

- trainings/εκπαίδευση,
- workshops για ανάπτυξη skills,
- δημιουργική απασχόληση,
- έρευνα,
- ψυχολογική υποστήριξη/συντροφιά,
- υποστήριξη σε εργασίες,
- συμβουλευτικές υπηρεσίες και mentoring.

Όσον αφορά τους λόγους, που θα εμπόδιζαν τις εταιρείες να οργανώσουν **εθελοντικές δράσεις με φυσική παρουσία των εργαζομένων μέσα στο** 2020, αναφέρεται σε ποσοστό 72% ο προβληματισμός για την υγεία/ασφάλειά των εργαζομένων, σε ποσοστό 51% οι περιορισμοί/κανονισμοί της εταιρείας για συναθροίσεις των εργαζομένων, σε ποσοστό 46% πιθανοί νέοι περιορισμοί στην κυκλοφορία ή τις συναθροίσεις και, τέλος, σε ποσοστό 40% ο προβληματισμός για την δημόσια υγεία.

Λόγοι που θα εμπόδιζαν τις εταιρείες να οργανώσουν δράσεις με φυσική παρουσία

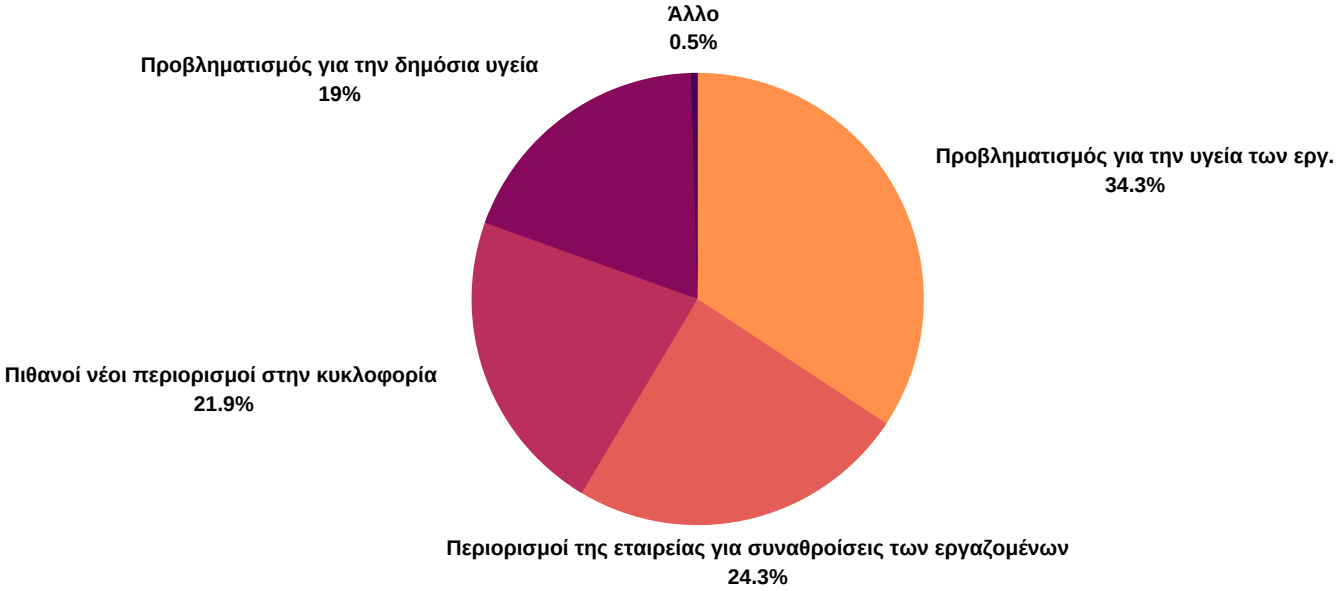

Τέλος, το 61% των εταιρειών, που συμμετείχαν στην έρευνα, δήλωσε πως, επιστρέφοντας σε κανονικούς ρυθμούς, σκοπεύει να συνεχίσει/ξεκινήσει την εθελοντική του δραστηριότητα, ενώ το 32% δήλωσε πώς δεν γνωρίζει ακόμα και το 7% πως πιθανώς δεν θα συνεχίσει/ξεκινήσει κάποια εθελοντική δραστηριότητα.

Πρόθεση των εταιρειών να ξεκινήσουν/συνεχίσουν την εθελοντική τους δραστηριότητα, επιστρέφοντας σε κανονικούς ρυθμούς

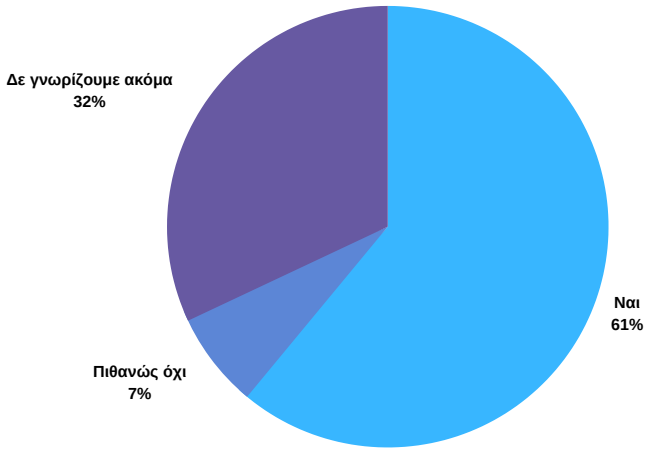

Συμπεράσματα

Μέσω της διερεύνησης της εταιρικής εθελοντικής δραστηριότητας πριν και κατά τη διάρκεια της πανδημίας, αποδείχθηκε πως **η πανδημική κρίση επηρέασε σε μεγάλο βαθμό την εθελοντική δραστηριότητα των εταιρειών**.

Η μείωση των εθελοντικών προγραμμάτων και οι δωρεές ως εναλλακτικός τρόπος προσφοράς

Το μεγαλύτερο ποσοστό των εταιρειών που συμμετείχαν στην έρευνα **είχαν πρότερη εθελοντική δραστηριότητα** (με περίπου τις μισές εταιρείες να πραγματοποιούν 2-4 δράσεις το χρόνο), ενώ το ποσοστό αυτό μ**ειώθηκε δραματικά από το** 82% (**προ πανδημίας**) **στο** 12% **εν μέσω πανδημίας**.

Είναι ενδιαφέρον ότι η έλλειψη εθελοντικής δραστηριότητας από την πλευρά της πλειοψηφίας των εταιρειών δεν ισοδυναμεί με παντελή έλλειψη προσφοράς προς την Κοινωνία των Πολιτών για το σύνολο των εταιρειών. Αντιθέτως, ένα σημαντικό ποσοστό των εταιρειών προσέφερε κατά τη διάρκεια της πανδημίας στην Κοινωνία των Πολιτών μέσω δωρεών (62%) με ένα μικρότερο ποσοστό να δείχνει αδρανές (30% καμία προσφορά).
Αξίζει δε να σημειωθεί πως το ποσοστό των εταιρειών, που προσφέρει στην Κοινωνία των Πολιτών αποκλειστικά μέσω δωρεών, αυξήθηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας από 13% (προ πανδημίας) σε ποσοστό 57% (εν μέσω αυτής).

Ακόμη πιο ενδιαφέρον είναι το γεγονός πως η προσφορά μέσω δωρεών αναφέρεται και ως ο βασικότερος λόγος για τον οποίο οι εταιρείες δεν πραγματοποίησαν κάποια εθελοντική δράση με τους εργαζομένους τους κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Αυτό αποδεικνύει ότι οι δωρεές αποτελούν μια εναλλακτική μορφή προσφοράς στην Κοινωνία των Πολιτών, όταν οι συνθήκες δεν ευνοούν την πραγματοποίηση εθελοντικών δράσεων.

Εταιρικός εθελοντισμός εξ αποστάσεως

Όσον αφορά τα είδη των εθελοντικών δράσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας, παρατηρούμε πως στην πλειοψηφία τους αποτελούν δράσεις που πραγματοποιούνται ή μπορούν να πραγματοποιηθούν από απόσταση (mentoring, δημιουργία καμπάνιας κ.α.).
Σχετικά με τη στάση των εταιρειών απέναντι στον εθελοντισμό εξ αποστάσεως, τα αποτελέσματα είναι αρκετά ενδιαφέροντα.

Καταρχάς, παρατηρούμε πως **σε ποσοστό 52%, εταιρείες που δραστηριοποιούνται εθελοντικά γνωρίζουν τον όρο "εθελοντισμός εξ αποστάσεως".** Παρόλα αυτά, μόνο ένα μικρό ποσοστό των εταιρειών έχει πραγματοποιήσει αντίστοιχες δράσεις στο παρελθόν, με ένα σημαντικό ποσοστό εξ αυτών να δηλώνει **αρκετά έως και πολύ ικανοποιημένο από αυτή τη μορφή προσφοράς.**
Ως μεγαλύτερα εμπόδια αναφέρθηκαν **η έλλειψη εξοικείωσης** με τον εθελοντισμό εξ αποστάσεως και η **δυσκολία οργάνωσης δραστηριοτήτων εξ αποστάσεως.**

Τα μεγαλύτερα κίνητρα των εταιρειών για εθελοντική προσφορά εξ αποστάσεως αποτελούν **η αίσθηση προσφοράς στην κοινότητα**, το γεγονός πως **οι εργαζόμενοι μπορούν να προσφέρουν από το δικό τους χώρο και με το δικό τους ρυθμό**, καθώς και το γεγονός πως τέτοιου είδους δράσεις εξασφαλίζουν **μεγαλύτερη προστασία για την υγεία των εργαζομένων και τη δημόσια υγεία.**
Τα είδη δράσεων που οι εταιρείες δηλώνουν πως θέλουν/ μπορούν να πραγματοποιήσουν εξ αποστάσεως αποτελούν τα εξής:

- trainings/εκπαίδευση,
- workshops για ανάπτυξη skills,
- ψυχολογική υποστήριξη/συντροφιά κ.α.

Εταιρικός εθελοντισμός στο μέλλον

Σχετικά με το μέλλον της εθελοντικής δραστηριότητας, οι συμμετέχουσες εταιρείες εκτιμούν σε μεγάλο ποσοστό πως **θα αυξηθεί το ενδιαφέρον για εναλλακτικές μορφές προσφοράς** ενόσω θα υπάρχει φόβος για την ασφάλεια των ανθρώπων. Αναφορικά με τη διοργάνωση δράσεων με φυσική παρουσία των εργαζομένων ένα πολύ μεγάλο ποσοστό των εταιρειών δηλώνει προβληματισμό για την υγεία των εργαζομένων.
Τέλος, 61% των εταιρειών δήλωσαν πως **θα ξεκινήσουν/συνεχίσουν την εθελοντική τους δραστηριότητα επιστρέφοντας σε κανονικούς ρυθμούς,** ενώ ένα εξίσου σημαντικό αλλά μικρότερο ποσοστό δηλώνει αβέβαιο (32%).

Φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών

Δημογραφικά στοιχεία

Πολλοί από τους φορείς που συμμετείχαν στην έρευνα δραστηριοποιούνται στον τομέα του “Περιβάλλοντος” (40%). Επίσης, ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό των φορέων φαίνεται να δραστηριοποιείται στον τομέα της “Βιωσιμότητας” (33%), της “Υγείας” (25%) και στον τομέα “Παιδί & Εκπαίδευση” (24%). Οι οργανισμοί που δραστηριοποιούνται στους τομείς “Άτομα με αναπηρία” (20%), “Σίτιση” (15%), “Αστεγία” (14%), “Ζώα” (11%) και “Ανθρώπινα Δικαιώματα” (11%) ακολουθούν με μικρότερα ποσοστά.

Τομείς δραστηριοποίησης

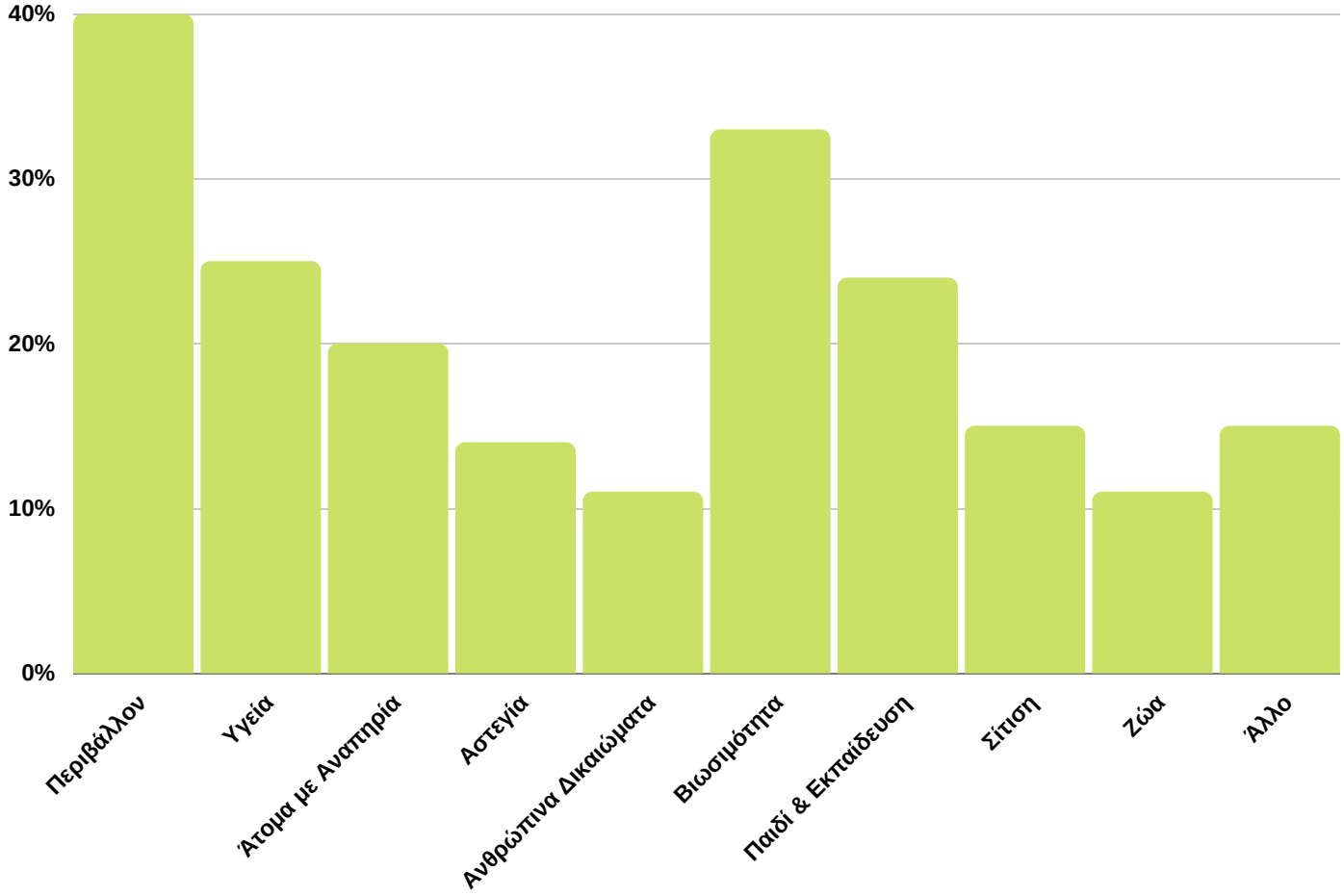

Στην κατηγορία «Άλλο» εμπίπτουν τομείς, που δεν συμπεριλαμβάνονταν στο ερωτηματολόγιο, με το μεγαλύτερο ποσοστό από αυτούς να αφορά κάποιον Δημόσιο/Δημοτικό Φορέα (3%). Με ποσοστό 2% ακολουθούν φορείς που αφορούν την Ένταξη Προσφύγων/Μεταναστών, τον Πολιτισμό και την Εργασία/Απασχόληση και με ποσοστό μόλις 1% φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς της Ενημέρωσης/Ευαισθητοποίησης, του Τουρισμού και της Αστικής Ανάπτυξης, της Έρευνας, της Κοινωνικής επανένταξης, της Τρίτης ηλικίας και τον Τραπεζικό τομέα.

Επιπρόσθετοι τομείς δραστηριοποίησης

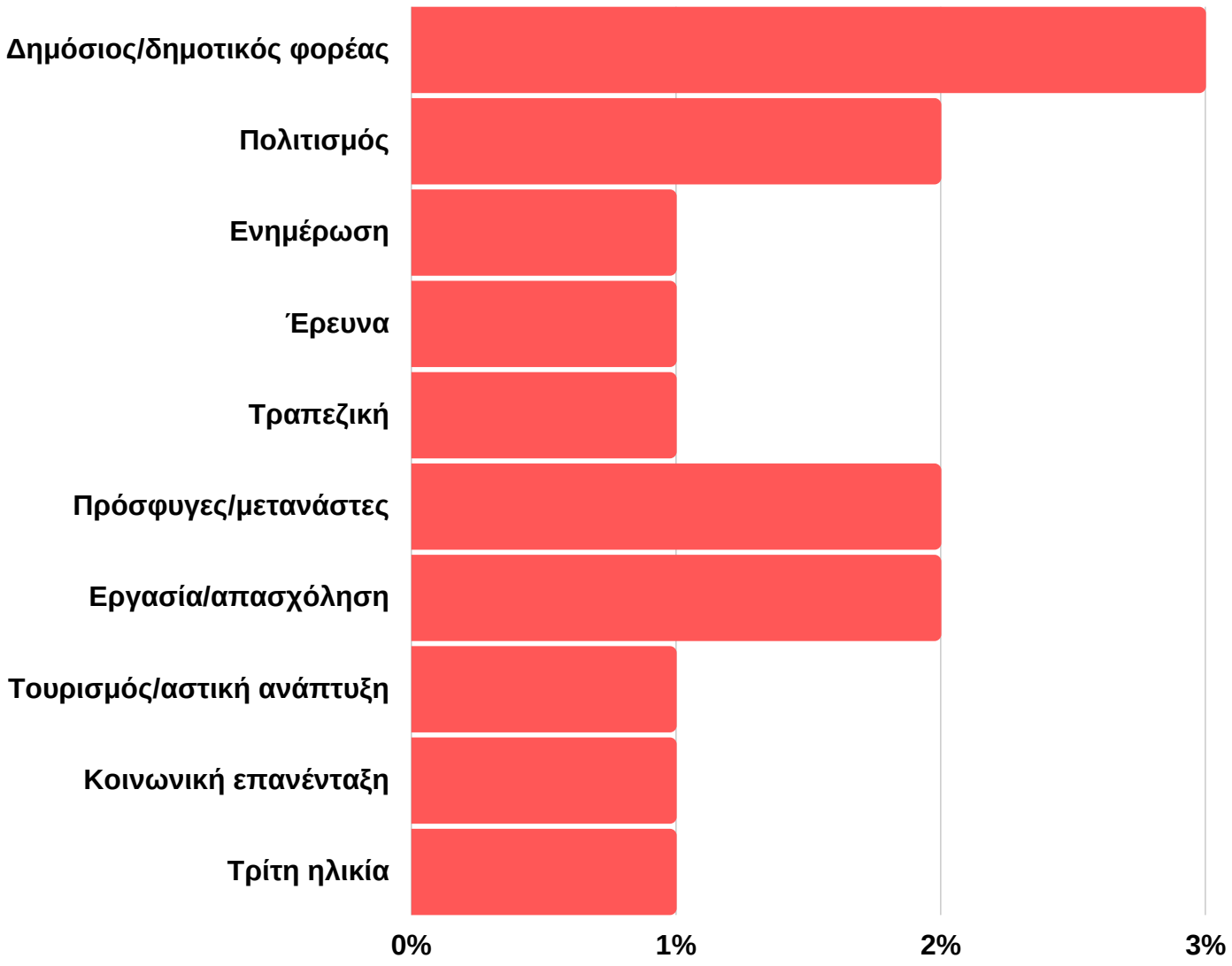

Όσον αφορά τον **αριθμό των εθελοντών που δραστηριοποιούνται στους οργανισμούς**, το μεγαλύτερο ποσοστό των οργανισμών (33%) απασχολεί από 1 **έως** 10 **εθελοντές**, ενώ ακολουθούν οι οργανισμοί που απασχολούν από 21-40 εθελοντές (21%), 100+ εθελοντές (15%), 11-20 (14%), 41-60 (10%) και 61-99 εθελοντές (9%).

Αριθμός εθελοντών που δραστηριοποιούνται στον οργανισμό, κατά μέσο όρο

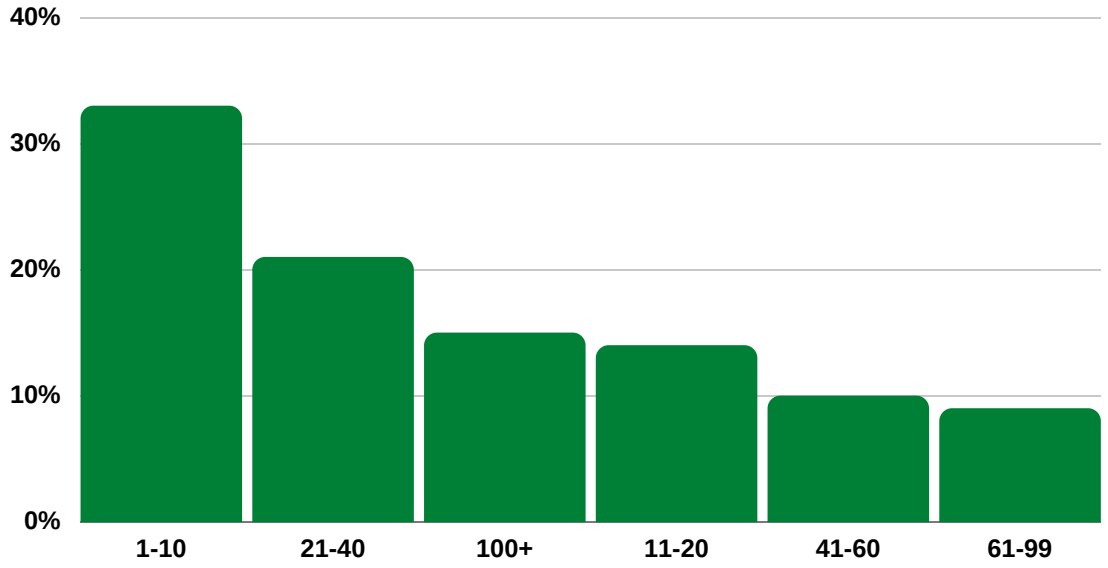

Σχετικά με τον **αριθμό των εργαζομένων που απασχολούνται στους οργανισμούς**, το μεγαλύτερο ποσοστό των οργανισμών (38%) απασχολεί από 1-5 **εργαζομένους** ενώ ακολουθούν με μικρότερα ποσοστά οργανισμοί που απασχολούν 50+ εργαζομένους (23%), 6-10 (15%), 11-20 (13%), 21-30 (6%) και 31-49 (5%).

Άτομα που απασχολούνται στον οργανισμό (πλήρους ή μερικής απασχόλησης)

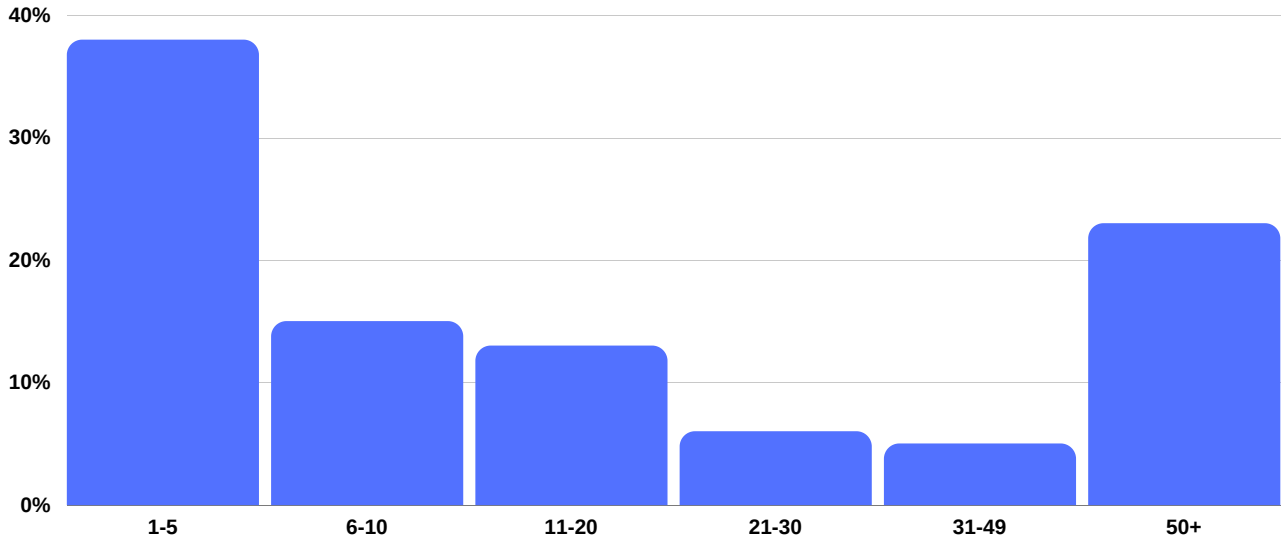

Εθελοντική δραστηριότητα πριν την εμφάνιση της πανδημίας στην Ελλάδα

Από το σύνολο των φορέων που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο, το 66% φαίνεται να γνωρίζει τη σημασία του όρου "εθελοντισμός εξ αποστάσεως", ενώ μόλις το 34% απάντησε αρνητικά.

Γνώση του όρου "εθελοντισμός εξ'αποστάσεως"

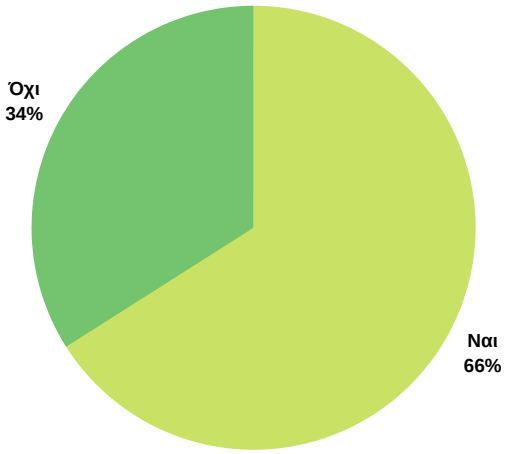

Όσον αφορά τους τρόπους με τους οποίους **ένας εθελοντής μπορούσε να προσφέρει στους οργανισμούς** πριν την εμφάνιση της πανδημίας, το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών (51%) έδινε τη δυνατότητα προσφοράς μόνο με **φυσική παρουσία**, ενώ το 49% έδινε τη δυνατότητα προσφοράς με φυσική παρουσία και με εξ'αποστάσεως εργασία (επιλογή "και τα δύο" στο γράφημα). Κανένας οργανισμός δεν προσέφερε θέσεις εθελοντικής εργασίας αποκλειστικά εξ'αποστάσεως.

Τρόποι προσφοράς εθελοντών στον οργανισμό πριν την εμφάνιση του κορονοϊού στην Ελλάδα

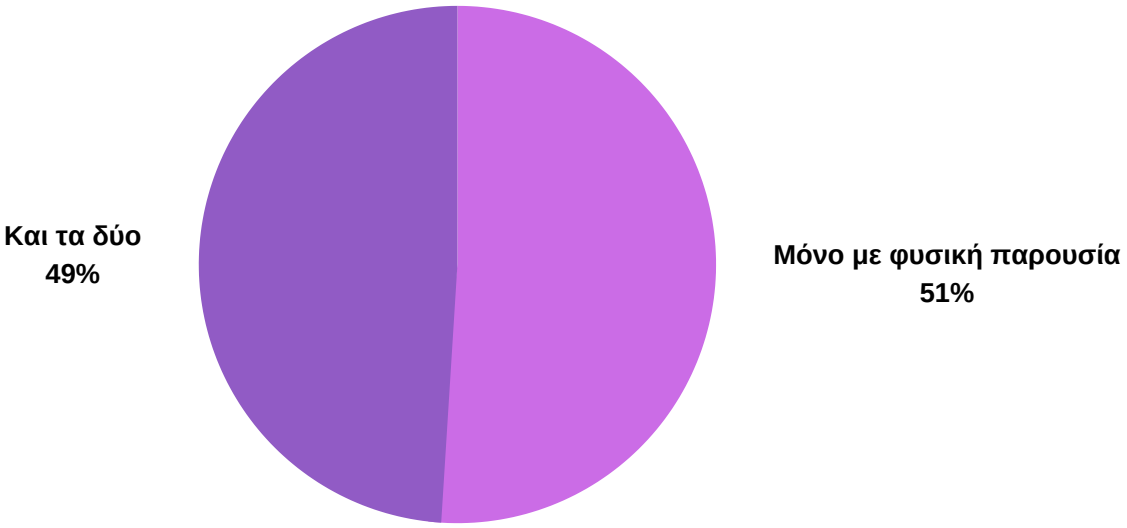

Οι οργανισμοί, που προσέφεραν **θέσεις εθελοντικής εργασίας μόνο με φυσική παρουσία** (51%), αποδίδουν την έλλειψη θέσεων εξ αποστάσεως κυρίως στην **έλλειψη δραστηριοτήτων που θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν εξ'αποστάσεως** (70%). Σε χαμηλότερα ποσοστά αναφέρθηκαν οι παρακάτω λόγοι: δυσκολία στην οργάνωση τέτοιων δραστηριοτήτων (32%), έλλειψη διαπροσωπικής επαφής με τους εθελοντές (27%), έλλειψη γνώσης όσον αφορά την σημασία του εθελοντισμού εξ αποστάσεως (19%), έλλειψη τεχνικού εξοπλισμού (19%), έλλειψη τεχνογνωσίας από την πλευρά εθελοντών και οργανισμού (16%) και έλλειψη τεχνικού εξοπλισμού από τη μεριά των εθελοντών (11%). Στη κατηγορία «άλλο» αναφέρθηκε ως λόγος σε ποσοστό 3% το γεγονός πως η φυσική παρουσία κρίνεται απαραίτητη για την πραγματοποίηση δράσεων.

Λόγοι που δεν υπήρχε η δυνατότητα για εθελοντισμό εξ'αποστάσεως στον οργανισμό πριν την εμφάνιση της πανδημίας

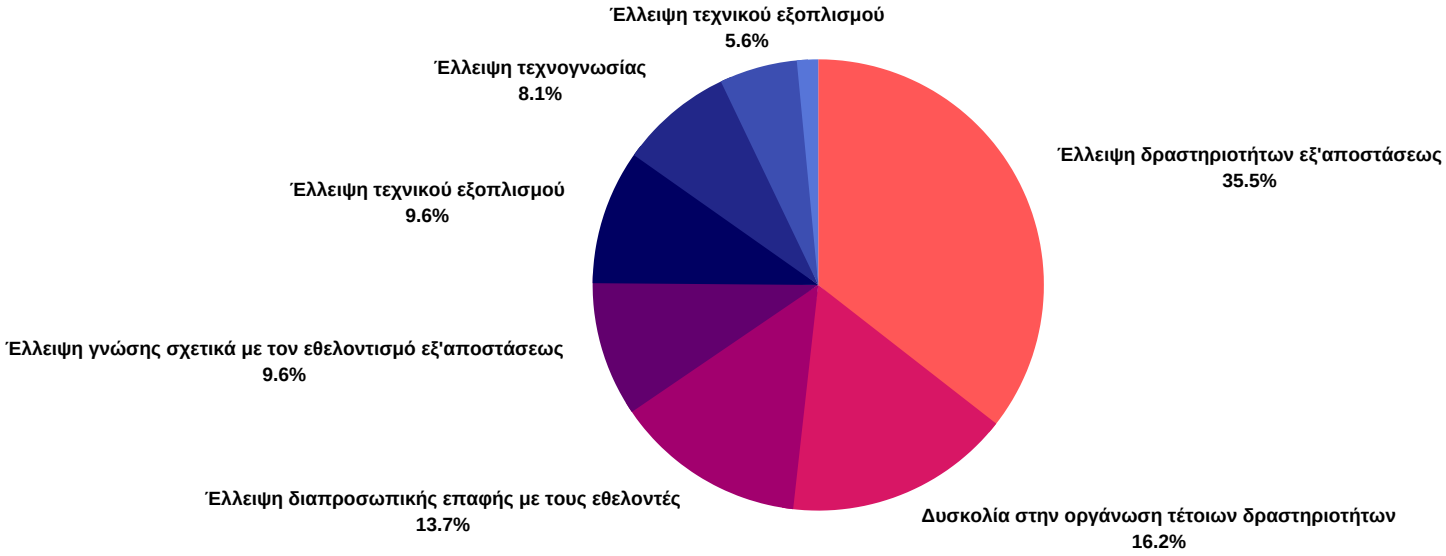

Σχετικά με τα είδη εθελοντικών δράσεων που μπορούσε να πραγματοποιήσει ένας εθελοντής **εξ'αποστάσεως** στους οργανισμούς που απάντησαν πως προσέφεραν αυτή τη δυνατότητα (49%), η **μετάφραση** (67%) και η **διαχείριση των** Social Media (67%) συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά. Η γραφιστική ακολουθεί με 57%, η γραμματειακή υποστήριξη με 50%, το Editing με 47%, το Fundraising με 35% και το Mentoring με 30%. Αρκετά χαμηλά ποσοστά συγκέντρωσαν η προετοιμασία φαγητού στο σπίτι (7%) και το πλύσιμο ρούχων (5%).

Είδη εθελοντικής εργασίας που θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί στον οργανισμό εξ'αποστάσεως πριν την εμφάνιση του κορονοϊού στην Ελλάδα

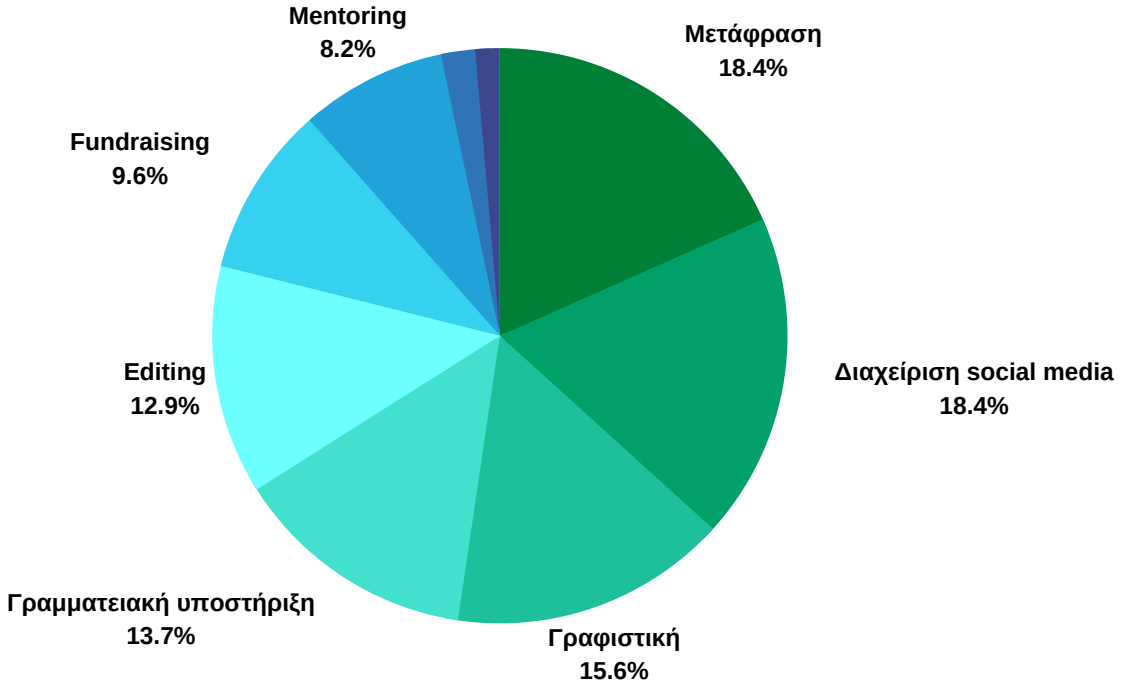

Κάποιες επιπλέον προτάσεις που τέθηκαν σαν «Άλλο» με 10% ήταν: data entry, event management, έρευνα και e-learning.Παρά το γεγονός πως οι οργανισμοί πρότειναν διάφορα είδη δράσεων εξ αποστάσεως, **η πλειονότητα των οργανισμών εκτίμησε πως τελικά μόνο ένα** 20% των εθελοντών προσέφερε με εξ αποστάσεως εργασία στον οργανισμό. Παρόλ'αυτά, όσον αφορά το βαθμό ικανοποίησης από την εθελοντική προσφορά εξ αποστάσεως, το 33% των οργανισμών φαίνεται να είναι **αρκετά ικανοποιημένο**, το 27% μέτρια ικανοποιημένο, το 22% πολύ ικανοποιημένο, το 13% λίγο ικανοποιημένο και το 5% καθόλου ικανοποιημένο.

Βαθμός ικανοποίησης από την εθελοντική προσφορά εξ'αποστάσεως

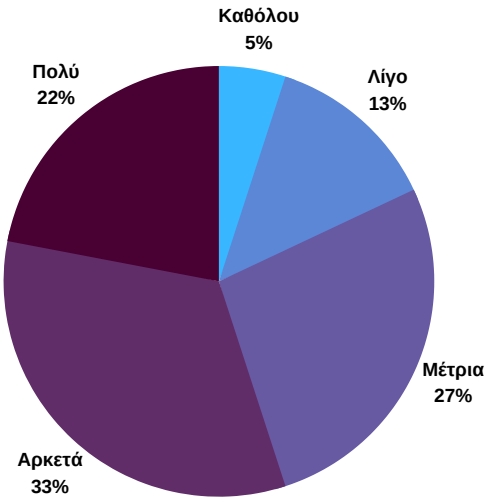

Εθελοντική δραστηριότητα κατά τη διάρκεια της πανδημίας

Είναι ενδιαφέρον να σημειωθεί πως, κατά τη διάρκεια της πανδημίας, οι φορείς ανέπτυξαν την εξ'αποστάσεως εθελοντική εργασία μεμονωμένα (χωρίς να προσφέρουν ταυτόχρονα και δράσεις με φυσική παρουσία). Έτσι, λοιπόν, η **εξ'αποστάσεως εθελοντική δραστηριότητα** αυξήθηκε, αγγίζοντας το ποσοστό του 54% ενώ η προσφορά με **φυσική παρουσία και εξ'αποστάσεως εργασία** (20%) και η προσφορά **μόνο με φυσική παρουσία** (26%) παρουσίασαν σημαντική μείωση.

Τρόποι εθελοντικής προσφοράς στον οργανισμό κατά τη διάρκεια του κορονοϊού στην Ελλάδα

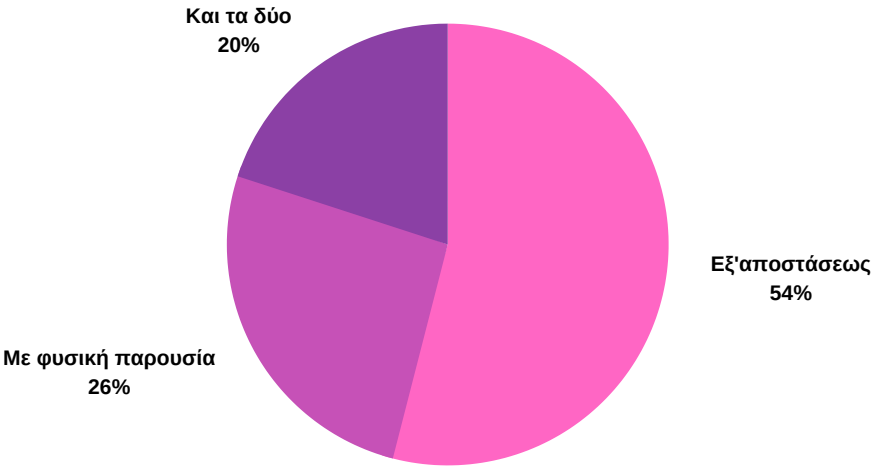

Όσον αφορά τους οργανισμούς που πρότειναν δράσεις μόνο με φυσική παρουσία κατά τη διάρκεια της πανδημίας (26%), **η έλλειψη δραστηριοτήτων, που θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν εξ'αποστάσεως,** αποτελεί και πάλι τον πιο δημοφιλή λόγο (72%) για τον οποίο οι οργανισμοί αυτοί δεν πρότειναν εθελοντικές δράσεις εξ'αποστάσεως. Άλλοι λόγοι που φαίνεται να επηρέασαν τους οργανισμούς είναι η δυσκολία στην οργάνωση τέτοιων δραστηριοτήτων (41%), η έλλειψη διαπροσωπικής επαφής με τους εθελοντές (25%), η έλλειψη γνώσης σχετικά με τη δυνατότητα οι εθελοντές να προσφέρουν στον οργανισμό εξ'αποστάσεως (19%), η έλλειψη τεχνικού εξοπλισμού (16%), η έλλειψη τεχνογνωσίας από την πλευρά εθελοντών (13%), η έλλειψη τεχνικού εξοπλισμού από τους εθελοντές και η έλλειψη τεχνογνωσίας από την πλευρά του οργανισμού (9%).

Λόγοι που δεν υπήρχε η επιλογή του εθελοντισμού εξ'αποστάσεως στον οργανισμό κατά τη διάρκεια της πανδημίας στην Ελλάδα

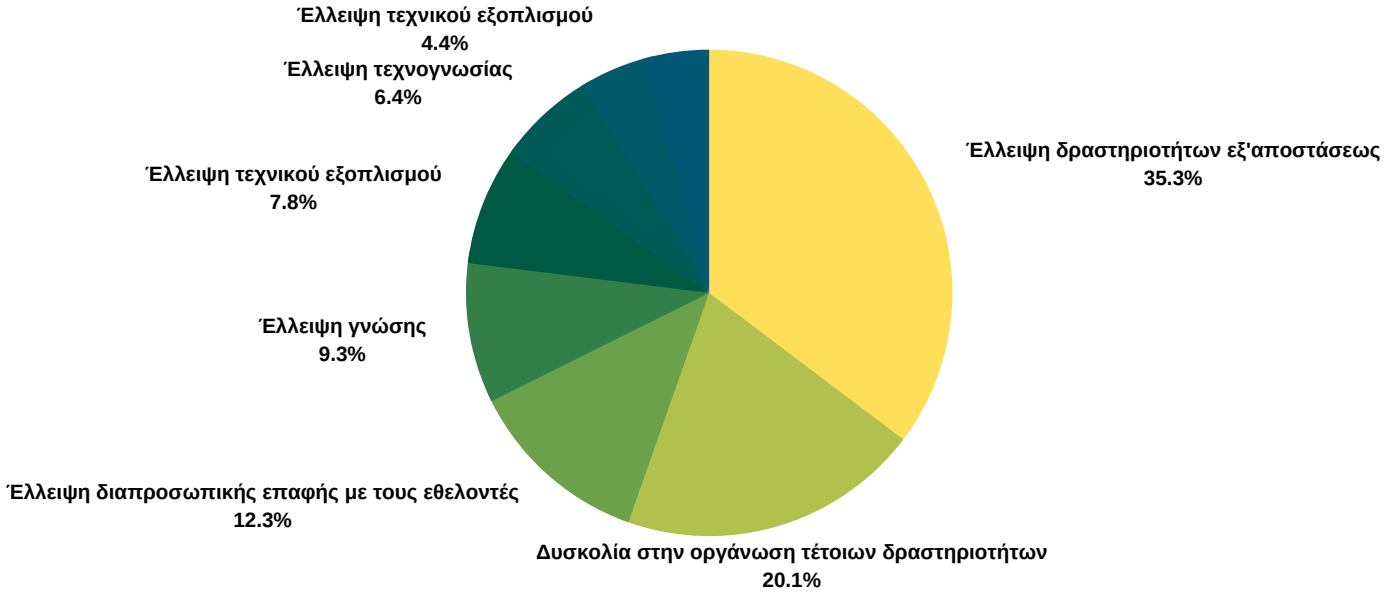

Σχετικά με τα είδη εθελοντικών δράσεων που μπορούσε να πραγματοποιήσει ένας εθελοντής **εξ'αποστάσεως** στους οργανισμούς που απάντησαν πως προσέφεραν αυτή τη δυνατότητα (74%), η **διαχείριση των** Social Media (67%) συγκέντρωσε και πάλι τα μεγαλύτερα ποσοστά. Άλλα είδη που συγκέντρωσαν χαμηλότερο αλλά εξίσου σημαντικό ποσοστό ήταν η Μετάφραση (56%), η Γραφιστική (51%), η Γραμματειακή Υποστήριξη (46%), το Editing (24%), το Fundraising (30%) και το Mentoring (24%). Αρκετά χαμηλά ποσοστά συγκέντρωσαν η προετοιμασία φαγητού στο σπίτι (7%) και το πλύσιμο ρούχων/λευκών ειδών (3%).

Είδη εθελοντικής εργασίας που μπορούσαν να πραγματοποιήσουν οι εθελοντές στον οργανισμό εξ'αποστάσεως κατά τη διάρκεια της πανδημίας στην Ελλάδα

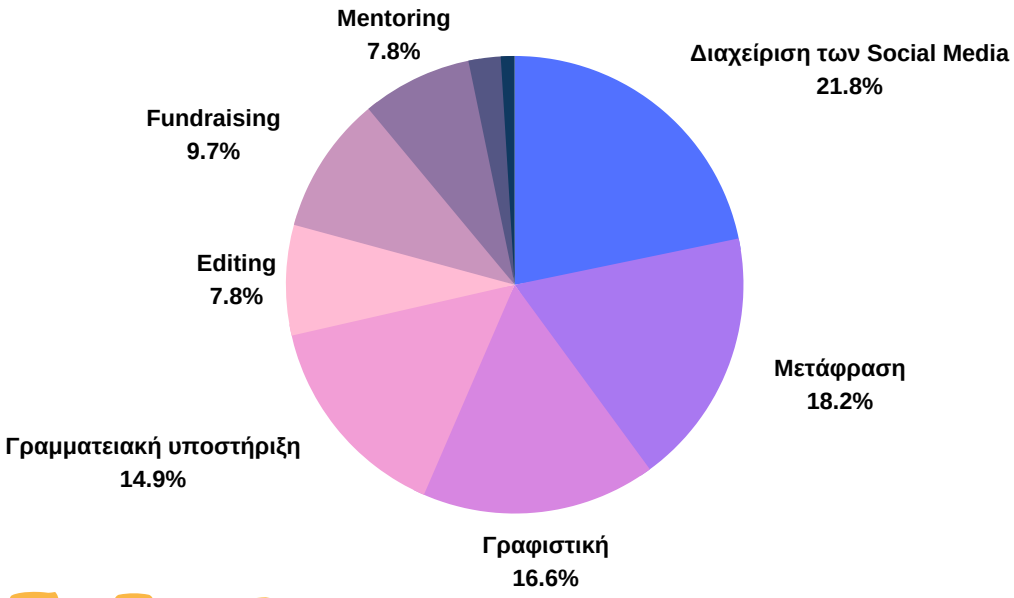

Μερικά ακόμα είδη δράσεων που τέθηκαν ως «Άλλο» με ποσοστό 10% ήταν:

- Δημιουργικό/ψυχαγωγικό περιεχόμενο (2%)
- Εκπαιδευτικό περιεχόμενο (2%),
- Ειδικό πρόγραμμα δραστηριοτήτων για menoume spiti (ψηφιακές πρωτοβουλίες όπως τηλεφωνική υποστήριξη, ενδυνάμωση ψυχικής και σωματικής υγείας, ψυχαγωγία) (1%),
- Επαγγελματική συμβουλευτική εξ αποστάσεως 1%,
- Τεχνολογική υποστήριξη 1%,
- Data analytics 1% και
- Project management 1%.

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας, **η συμμετοχή των εθελοντών σε εξ'αποστάσεως δράσεις**, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των οργανισμών, **δεν ήταν καθόλου ενεργή έως μηδαμινή**. Παρόλα αυτά, το 34% των οργανισμών φαίνεται να έμεινε **αρκετά ικανοποιημένο** από την όποια εθελοντική προσφορά συνέβη εξ αποστάσεως. Ακολουθεί το 29% που δήλωσε μέτρια ικανοποιημένο, το 20% πολύ ικανοποιημένο, το 10% καθόλου ικανοποιημένο και το υπόλοιπο 8% λίγο ικανοποιημένο.

Βαθμός ικανοποίησης από την εθελοντική προσφορά εξ'αποστάσεως κατά τη διάρκεια της πανδημίας στην Ελλάδα

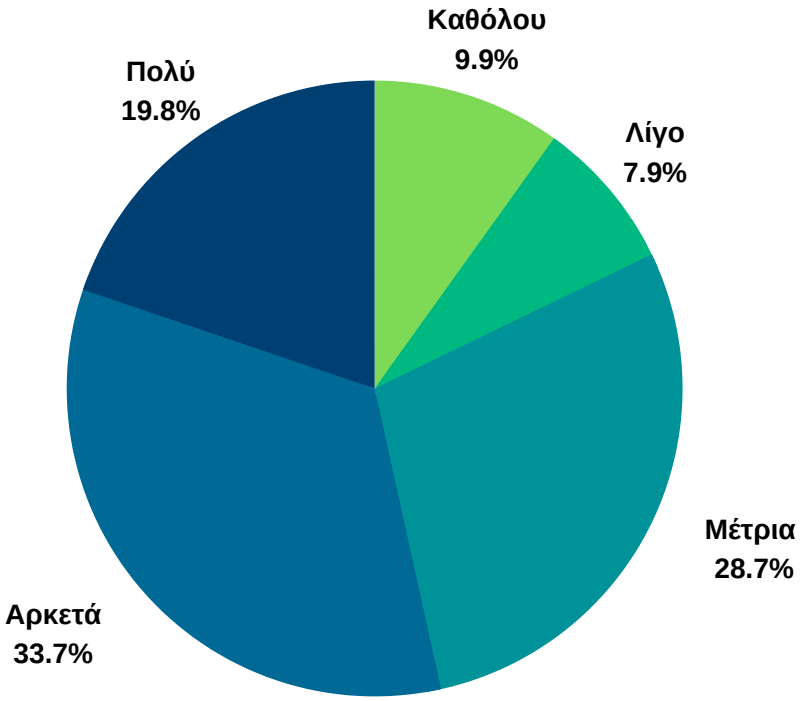

Σύμφωνα με το **52%** των οργανισμών που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο, η γενικότερη εθελοντική προσφορά προς τους οργανισμούς παρουσίασε **μείωση** κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Ρυθμός εθελοντικής προσφοράς στον οργανισμό κατά τη διάρκεια της πανδημίας στην Ελλάδα

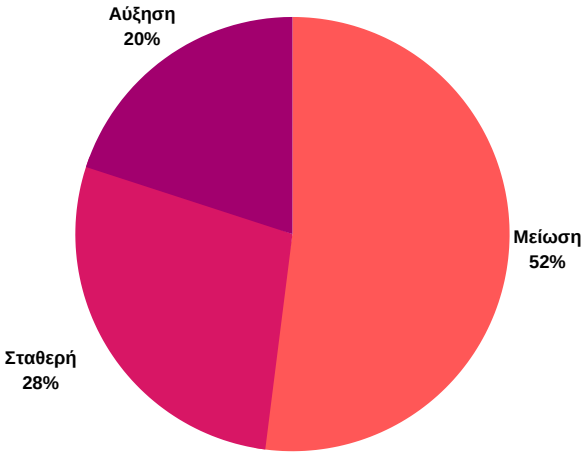

Εθελοντική δραστηριότητα στο μέλλον

Σχετικά με το ποια θα είναι **η εικόνα του εθελοντισμού στην Ελλάδα έως το τέλος του** 2020, η πλειοψηφία των οργανισμών εκτιμά με ποσοστό 58% ότι **θα αυξηθεί το ενδιαφέρον για εναλλακτικούς τρόπους εθελοντικής προσφοράς** (π.χ. εθελοντισμός εξ'αποστάσεως). Μεγάλο ποσοστό όμως των οργανισμών (50%), θεωρεί επίσης πως θα υπάρχει φόβος για την ασφάλεια εθελοντών και ωφελούμενων. Ένα 23% πιστεύει ότι θα αυξηθεί το ενδιαφέρον για εθελοντική προσφορά στους οργανισμούς, ενώ ένα 7% ότι θα μειωθεί.

Εκτίμηση εικόνας εθελοντισμού στην Ελλάδα μέχρι το τέλος του 2020

Ένα μεγάλο ποσοστό των φορέων (33%) θεωρεί **πολύ πιθανό** να προβεί σε ανάπτυξη εθελοντικής εργασίας εξ'αποστάσεως μέσα στο έτος, ενώ το 29% έχει μέτρια στάση, το 20% είναι αρκετά θετικό προς αυτήν την προοπτική και το 11% το θεωρεί λίγο πιθανό. Το 7% των ερωτηθέντων δεν ενδιαφέρεται καθόλου για μια τέτοια εναλλακτική.

Πιθανότητα ανάπτυξης θέσεων εθελοντικής εργασίας εξ'αποστάσεως από τους οργανισμούς μέσα στο 2020

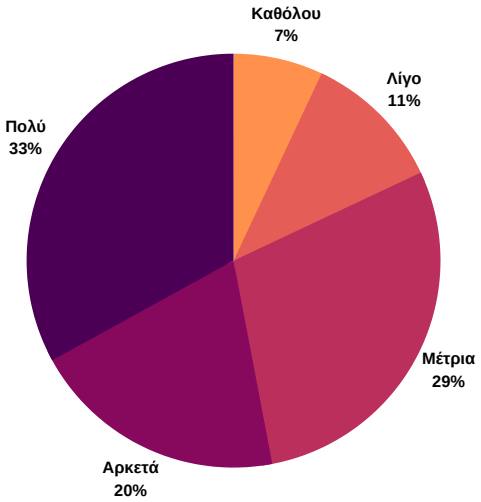

Σχετικά με τους λόγους που θα παρακινούσαν τους οργανισμούς στην ανάπτυξη θέσεων εθελοντικής εργασίας εξ'αποστάσεως, το μεγαλύτερο ποσοστό συγκεντρώνει **η δυνατότητα που έχουν οι εθελοντές να προσφέρουν στον οργανισμό από το δικό τους χώρο και με το δικό τους ρυθμό** (72%). Αντίστοιχα, το 59 % απαντά ότι ένας λόγος θα ήταν η προσέλκυση εθελοντών που διαφορετικά δεν θα μπορούσαν να έχουν πρόσβαση στον οργανισμό (π.χ. λόγω απόστασης, δυσκολίας στη μετακίνηση κλπ.), το 52% θεωρεί ως λόγο και τη δυνατότητα προσέλκυσης εθελοντών ανεξαρτήτως περιορισμού χώρου του οργανισμού, ενώ το 38% θα επέλεγε την εξ'αποστάσεως προσφορά για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας από πιθανή διασπορά του κορονοϊού.

Λόγοι που θα ωθούσαν τους οργανισμούς να δημιουργήσουν θέσεις εθελοντικής εργασίας εξ'αποστάσεως μέσα στο 2020

Σχετικά με τους λόγους που θα εμπόδιζαν τον οργανισμό από το να δημιουργήσει θέσεις εθελοντικής εργασίας εξ'αποστάσεως στο μέλλον, αναφέρεται και πάλι σε μεγαλύτερο ποσοστό η **έλλειψη δραστηριοτήτων που θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν εξ'αποστάσεως** (44%). Σε αρκετά μεγάλο ποσοστό αναφέρονται επίσης και η έλλειψη διαπροσωπικής επαφής με τους εθελοντές (39%), η δυσκολία στην οργάνωση τέτοιων δραστηριοτήτων (33%), η έλλειψη τεχνογνωσίας (32%), η έλλειψη τεχνικού εξοπλισμού από την πλευρά εθελοντών (30%) και η έλλειψη τεχνικού εξοπλισμού από την πλευρά του οργανισμού (24%), ενώ το κόστος της σύνδεσης/πρόσβαση στο διαδίκτυο αποτελεί το λόγο που αναφέρθηκε στο μικρότερο ποσοστό (8%).

Λόγοι που θα εμπόδιζαν τους οργανισμούς να δημιουργήσουν θέσεις εθελοντικής εργασίας εξ'αποστάσεως μέσα στο 2020

Όσον αφορά τους λόγους που θα εμπόδιζαν τους οργανισμούς από το να πραγματοποιήσουν δράσεις με **φυσική παρουσία,** αναφέρονται σε μεγάλο ποσοστό ο **προβληματισμός/ευθύνη για τη δημόσια υγεία** (66%), ο προβληματισμός για την υγεία/ασφάλεια των μελών του οργανισμού και των ωφελούμενων (65%) και ο προβληματισμός για την υγεία/ασφάλεια των εθελοντών (64%). Σε χαμηλότερο ποσοστό αναφέρεται ο προβληματισμός πως δεν θα υπάρξει συμμετοχή (37%), ενώ σε ποσοστό μόλις 2% αναφέρθηκε η γενικότερη αβεβαιότητα για την εξέλιξη της πανδημίας.

Λόγοι που θα ωθούσαν τους οργανισμούς να οργανώσουν δράσεις με φυσική παρουσία μέσα στο 2020

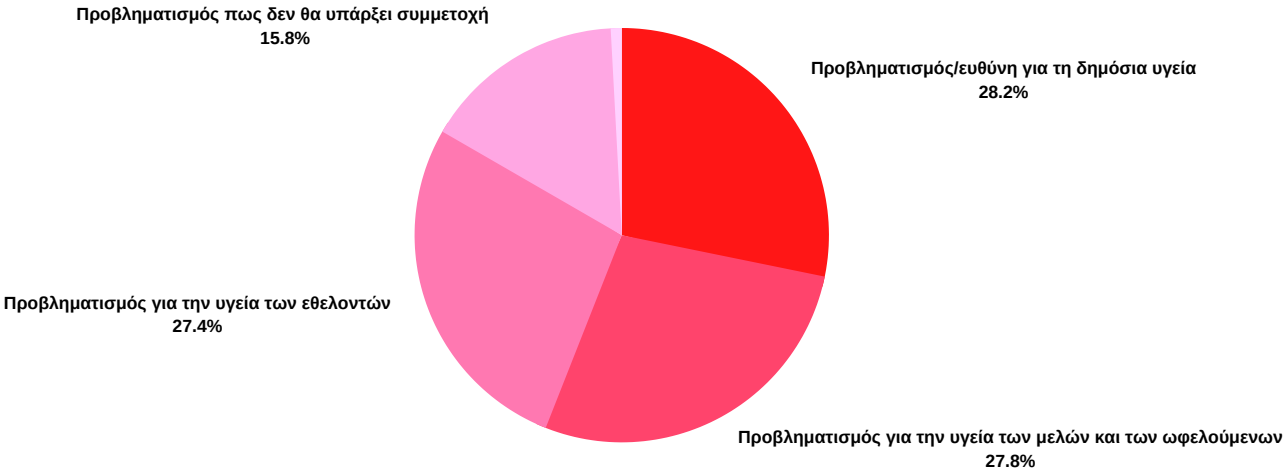

Σε ερώτηση σχετικά με παραδείγματα εθελοντικών δράσεων εξ αποστάσεως που οι συμμετέχοντες φορείς θα ήθελαν/θα μπορούσαν να πραγματοποιήσουν αναφέρθηκαν σε μεγαλύτερο ποσοστό οι εξής δράσεις: on-line **εκπαίδευση ή** e-learning (18%), social Media Management (16%), μετάφραση (15%) και Συμβουλευτική (11%).

Παραδείγματα εθελοντισμού εξ'αποστάσεως που θα μπορούσαν να πραγματοποιήσουν οι εθελοντές στους οργανισμούς

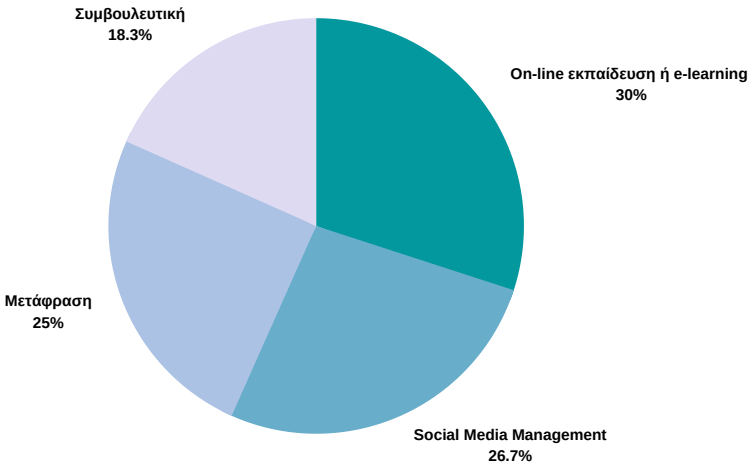

Υπήρχε πολύ μικρή συμμετοχή στα ελεύθερα σχόλια της έρευνας αλλά από όσους απαντήθηκαν φαίνεται να εκφράζουν τον **ενθουσιασμό** τους γι'αυτήν με ποσοστό **28%.** Ενώ όσον αφορά τη θετική ή αρνητική στάση απέναντι στην προοπτική του εθελοντισμού εξ αποστάσεως, εκεί οι γνώμες φαίνεται να διίστανται με ισομερή συγκέντρωση ποσοστών στο **17%.**

Ελεύθερα σχόλια

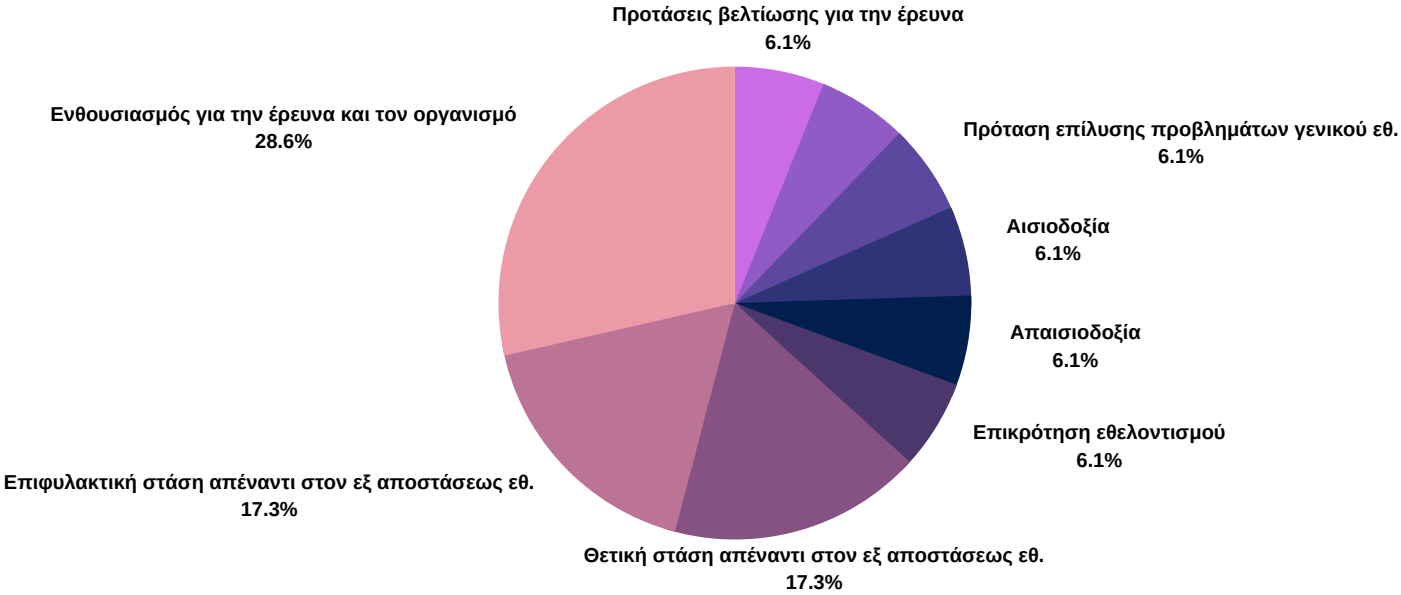

Συμπεράσματα

Εθελοντική προσφορά και φυσική παρουσία

Ως βασικό συμπέρασμα της έρευνας θα μπορούσε να ειπωθεί ότι σε συνθήκες υγειονομικής ασφάλειας οι φορείς προτιμούν την **φυσική παρουσία εθελοντικής προσφοράς**, χωρίς όμως να αποκλείουν και την εξ αποστάσεως εθελοντική εργασία. Αναφορικά με αυτό, **η έλλειψη ουσιαστικών δραστηριοτήτων που να μπορούν να πραγματοποιηθούν εξ αποστάσεως μπορεί να αποθαρρύνει του ενδιαφερόμενους**

Επιπλέον, **παρά την έντονη διάθεση των οργανισμών και των φορέων να δημιουργήσουν ή να μεταφέρουν τις εργασίες τους εξ αποστάσεως** στην διάρκεια της πανδημίας του κορωνοϊου, παρατηρήθηκε μ**είωση της εθελοντικής δραστηριότητας**, είτε με φυσική παρουσία είτε εξ αποστάσεως.

Η επόμενη μέρα για τον εθελοντισμό και τους φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών

Η πλειοψηφία των φορέων είναι **αισιόδοξη** καθώς υποστηρίζει ότι **θα αυξηθεί το ενδιαφέρον για εναλλακτικούς τρόπους εθελοντικής προσφοράς** (π.χ. εθελοντισμός εξ αποστάσεως) και σκέφτεται πολύ έντονα να προβεί σε **ανάπτυξη εθελοντικής εργασίας εξ αποστάσεως** μέσα στο έτος. Κίνητρο προς αυτή την κατεύθυνση αποτελεί η διάθεση των εθελοντών, αλλά και η δυνατότητα να προσφέρουν εξ αποστάσεως, καθώς και η επίδειξη ευθύνης τους προς την δημόσια υγεία. Αποτρεπτικός παράγοντας και εδώ είναι η έλλειψη δραστηριοτήτων εξ αποστάσεως εθελοντισμού

Όσον αφορά στα είδη εθελοντικής εργασίας εξ αποστάσεως με την μεγαλύτερη ανταπόκριση η **διαχείριση των** social media κάνει την διαφορά σε συνθήκες προ και κατά την διάρκεια της έξαρσης του κορωνοϊού. Επιπλέον, από τη μεριά των φορέων, παρουσιάζεται μεγάλη ζήτηση για **υπηρεσίες** e-learning σαν μελλοντική εξ αποστάσεως εθελοντική εργασία.

Webinar: Εθελοντισμός και COVID-19

Τα πρώτα δείγματα των αποτελεσμάτων παρουσιάστηκαν σε webinar με θέμα "Εθελοντισμός & Covid19" που έλαβε χώρα στις 24 Ιουνίου. Η συζήτηση συντονίστηκε από την **Αθηνά Γιόγιακα**, ραδιοφωνική παραγωγό του κρατικού ραδιοφώνου, ενώ συμμετείχαν οι εξής εκπρόσωποι φορέων, :

- **Jennifer Clarke | Head of Civil Society Capacity Building Department, Bodossaki Foundation**
- **Κατερίνα Κοτσίνα | Υπεύθυνη Υποστήριξης Προσκοπικού Προγράμματος & SDGs Manager, Σώμα Ελλήνων Προσκόπων**
- **Αλέξανδρος Σωτηρόπουλος | Co-founder & CEO, Bloode**
- **Gabriela Telekfalvi | Ιδρύτρια ΑμΚΕ KINITRO**
- **Επαμεινώνδας Φαρμάκης | Συνιδρυτής** HumanRights360

Οι προσκεκλημένοι εκπρόσωποι από διάφορους φορείς της κοινωνίας των πολιτών σχολίασαν **πώς βίωσαν και με ποιους τρόπους προσαρμόστηκαν στην νέα πραγματικότητα της πανδημίας** του COVID-19, καθώς και τις καλές πρακτικές εθελοντισμού εξ αποστάσεως που χρησιμοποιήθηκαν προς την αναπροσαρμογή και την ομαλή συνέχιση της λειτουργίας τους.

Πρόκληση για την Κοινωνία των Πολιτών

Η σημερινή πανδημική κρίση δημιουργεί αρκετά εμπόδια για την εθελοντική προσφορά λόγω υγειονομικών περιορισμών. Σε τέτοιου είδους κρίσεις, υπάρχει έντονο το **αίσθημα της προσφοράς**, ενώ σε συνδυασμό με την **αδυναμία πραγματοποίησης δράσεων με φυσική παρουσία**, αυτό αποτελεί μεγάλη πρόκληση για τους οργανισμούς. Μία τέτοια κατάσταση απαιτεί ισχυρή προσαρμοστικότητα, ευελιξία και καινοτομία.

Σ 'αυτές τις περιπτώσεις είναι αναμενόμενο να υπάρχουν δυσκολίες ή μειονεκτήματα κατά την αναπροσαρμογή και μεταφορά των δραστηριοτήτων σε ψηφιακό περιβάλλον. Μερικά από τα συχνότερα που αναφέρονται είναι: η έλλειψη της βιωματικής εμπειρίας, η αδυναμία αλληλεπίδρασης με τους συμμετέχοντες, οι περιορισμένες ευκαιρίες δικτύωσης κ.α.

Ευκαιρίες και καλές πρακτικές

Πολλές από τις οργανώσεις αναφέρθηκαν και στα **πλεονεκτήματα, τις δυνατότητες και τις νέες ευκαιρίες**, που δημιουργούν οι νέες συνθήκες για εναλλακτικούς τρόπους εθελοντικής προσφοράς με **προοπτική διατήρησής τους στο μέλλον**, κάνοντας έτσι και τους ίδιους τους οργανισμούς πιο ανθεκτικούς. Μερικά από αυτά είναι: πολύπλευρη προσφορά σε ποικίλους οργανισμούς, περισσότερες ευκαιρίες παροχής υπηρεσιών, αξιοποίηση ποικίλων ατόμων με διαφορετικό υπόβαθρο και skills , αξιοποίηση νέων λειτουργιών σε τομείς ψηφιακού περιβάλλοντος εργασίας κ.α.

Μερικές από τις **καλύτερες πρακτικές εξ αποστάσεως εθελοντισμού** που αναφέρθηκαν από τους οργανισμούς είναι οι εξής:

- Πρωτότυπες δραστηριότητες (διαγωνισμός ζωγραφικής, σκίτσου, φωτογραφίας και ποίησης με θέμα την πανδημία, challenges στα social media κ.α.).
- Διαμόρφωση online εκπαιδεύσεων / e-learning σεμιναρίων από εθελοντές μέντορες
- Ψηφιακά Προγράμματα για την ανάπτυξη δεξιοτήτων
- Ενίσχυση της ψηφιακής παρουσίας του οργανισμού για ενημέρωση και διασύνδεση των εθελοντών με αυτούς που έχουν ανάγκη

Παρόλα αυτά, **διατηρήθηκαν και κάποιες δράσεις ουσιαστικής κοινωνικής προσφοράς με φυσική παρουσία**, που ανταποκρίνονταν στις ανάγκες της επικαιρότητας:

- **Στήσιμο σκηνών ως κέντρων αιμοδοσίας** στα νοσοκομεία, **δημιουργία ενημερωτικών φυλλαδίων** με οδηγίες για την προστασία από τον κορωνοϊο,
- Συμμετοχή στη **διοργάνωση εθελοντικών αιμοδοσιών στους Δήμους**,
- **Προσφορά προϊόντων στο πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι**
- **Παράδοση αγαθών** από το σούπερ μάρκετ και το φαρμακείο **σε ηλικιωμένους**

Έρευνα του Ιδρύματος Μποδοσάκη

Στο τέλος του webinar, παρουσιάστηκαν και κάποια πρόσφατα αποτελέσματα της έρευνας του **Ιδρύματος Μποδοσάκη σε συνεργασία με το** Solidarity Now. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε τον Μάιο-Ιούνιο 2020 με θέμα **την επίδραση του** Covid-19 **στην Κοινωνία των Πολιτών**. Όπως αναδείχθηκε και από αυτήν την έρευνα, η επικέντρωση των φορέων στη **ψηφιοποίηση των δραστηριοτήτων τους αποδείχθηκε ως μια από τις βασικές στρατηγικές** που ακολούθησαν για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της πανδημίας.

Contact us

www.ethelon.org

Απ. Παύλου 10Α, Μαρούσι, 15123

τηλ: 2108115398

hi@ethelon.org

Ethelon

ethelon_org

ethelon